

OPIOS LIETUVOS VIDAUS PROBLEMOS

(Iš Seimo Tėvynės santaros – konservatorių frakcijos
seniūno V. Kubiliaus spaudos konferencijos)

Lietuvoje jau juntamas ruošimasis rinkimams. Konservatorių partija, atsižvelgdama į LDDP sprendimą rengti rinkimus į savivaldybes jau šį rudenį, po visą Lietuvą organizuoja Konservatorių dienas. Iš susitikimų su rinkėjais daromos išvados, kurių optimistinėmis pavadinti tikrai negalima: visos valdžios yra blogos, ar yra dar Lietuvoje vyrų?, dešinieji neturi programos.

Daugelis šių žmonių vyraujančių nuostatų yra suformuotos dabartinės sunkios situacijos ir kai kurių politikų propagandos. Tačiau konservatoriai tvirtina, kad jie "turi veiksmų programą, žino, kaip dešiniams pastatyti valdžios piramidę ir turi nuostatas, ką reikia daryti šiandien". Tėvynės Sąjungos kreipimėsi, kviečiama sudaryti dešiniųjų jėgų bloką "Viltis ir savigny" rinkimams į savivaldybes, tam parengta veiksmų programa.

Viena pagrindinių problemų, kurią reikia nedelsiant spręsti yra korupcijos ir nusikalstamumo problema. Kodėl pareigūnų ir val-

džios korupcija yra tokia pavojinga Lietuvos likimui? Tai rodo susitikimai Konservatorių dienos rajonuose, t.y., žmonės nustoja tikėti valdžia, o sekantis etapas – žmonės nustos tikėti ir valstybe.

Edvardas Lucas straipsnyje, išspausdintame "The Baltic Outlook" 1993 Nr. 5, aptaria ką turėtų daryti Rusijos slaptosios tarnybos Baltijos valstybėse, kad atnaujintų šio regiono integraciją į Rusijos įtakos istorinę sferą? Rusijos slaptosios tarnybos turėtų pasistengti, kad Baltijos valstybėse neatsirastų tvirta demokratine santvarka. Tam reikia skatinti korupciją, organizuotą nusikalstamumą, kad vėliau galima būtų pateisinti tam tikrą demokratijos paaukojimą tvarkos labui. Negalime nuleisti negirdomis tokių dalykų, todėl neatidėliotini darbai, kuriuos reikia daryti šiandien, – tai kova su valdžios korupcija, nes istorijos su "Lavera", Prezidento lėktuvo pirkimu rodo, kad sekama šito A. Lucas "visiškai slapto" dokumento parodytom gairėm.

(Nukelta į 5 psl.)

Gedimino sapnas.

G. Jonaitis, 1989.
R. Virkučio nuotr.

DAR KARTĄ APIE NUOSAVYBĖS TEISIŲ ATSTATYMĄ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ

Sigutė Jakštonytė

(Lietuvos Respublikos Ambasados JAV Pirmoji Sekretorė)

Siekiant nustatyti Lietuvos Respublikos piliečių, kurių pagal sovietinius įstatymus buvo nacionalizuotas ar kitaip neteisėtai suvisuomenintas nekilnojamas turtas, nuosavybės teisių atstatymo tvarką ir sąlygas, dar 1991 birželio 18 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą "Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamojo turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų". Laikui bėgant atskiri šio įstatymo straipsniai buvo keičiami ir papildomi, tačiau pagrindinės įstatymo nuostatos išliko tos pačios. Norėčiau dar kartą priminti kai kurias iš jų.

Visų pirma įstatymas nustatė piliečius, turinčius teisę į nuosavybės teisės atstatymą. Nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojamojo turtą atstatoma:

– buvusiam turto savininkui, jeigu jis pagal Lie-

tuvos Respublikos įstatymus yra Lietuvos Respublikos pilietis ir turi šią pilietybę patvirtinantį dokumentą ir nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje;

– mirus buvusiam turto savininkui – jo vaikams (įvaikiams), tėvams (įtėviams) ir sutuoktiniui; mirus buvusio savininko vaikui, nuosavybės teisę į jam tenkančią išlikusią nekilnojamojo turtą atstatoma jo sutuoktiniui ir vaikams, jeigu jie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra Lietuvos Respublikos piliečiai ir turi šią teisę patvirtinantį dokumentą.

Asmenims, kurie pagal šį įstatymą turi teisę į nuosavybės teisės atstatymą, nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojamojo turtą atstatoma: grąžinant nusavintą turtą natūra arba jam ekvivalentine natūra; suteikiant vienkartinę valstybės išmo-

kas, įgalinančias juos perimti atitinkamą dalį privatizuojamo valstybinio (visuomeninio) turto, arba išduodant valstybei priklausančias akcijas bei už gyvenamuosius namus (arba jų dalis), žemės ūkio paskirties žemę ir mišką kompensuojant pinigais.

Šiuo įstatymu buvo nustatyti terminai ir tvarka, prašymams dėl turto susigrąžinimo paduoti. Pažymėtina tai, kad asmenys, pagal šį įstatymą turintys teisę į nuosavybės teisės atstatymą, prašymus dėl nuosavybės teisių atstatymo į žemę, turėjo paduoti iki 1993 m. rugsėjo 10 d. Prašymams, dėl nuosavybės teisės į gyvenamuosius (arba jų dalis) su priklausiniais, į ūkinės komercinės paskirties pastatus, kurie įstatymo įsigaliojimo dieną nuosavybės teise priklausė fiziniams asmenims, atsta-

tymo, paduoti yra nustatytas terminas iki 1994 m. balandžio 30 d. Piliečiai praleidę šį terminą netenka teisės į turto susigrąžinimą pagal šį įstatymą.

Kartu su prašymu dėl turto susigrąžinimo turi būti pateikiamas Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas. Nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai gali būti pateikiami kartu su prašymu dėl turto grąžinimo arba pateikiami vėliau. Atsižvelgiant į tai, kad surinkti nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus gali būti reikalingas ilgesnis laikas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustatė, kad nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai gali būti paduodami iki 1994 m. gruodžio 31 d. Jei nuosavybės teisę atstatoma mirusiojo savininko vaikams (įvaikiams), tėvams (įtėviams), sutuoktiniui, mirusio vaiko sutuoktiniui bei vaikams, kartu su prašymu turi būti pateikiami giminytę patvirtinantys dokumentai.

Tuo būdu, norėčiau dar kartą atkreipti dėmesį į tai, kad pasibaigė įstatymų numatytas prašymų dėl nuosavybės teisės į žemę atstatymo padavimo terminas. Asmenys, kurie padavė aukščiau minėtus prašymus iki 1993 m. rugsėjo 10 d., tačiau kartu nepateikė nuosavybės teisę patvirtinančių dokumentų, šiuos dokumentus dar gali pateikti iki 1994 m. gruodžio 31 d.

Asmenys, turintys Lietuvos Respublikos pilietybę ir šią pilietybę patvirtinantį dokumentą, tai yra Lietuvos Respublikos piliečio pasą, išduotą Lietuvos Respublikos Vidaus Reikalų ministerijos ir nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje iki šių metų balandžio 30 d. dar gali paduoti prašymus dėl nuosavybės teisės į tebestovinčius gyvenamuosius namus į ūkinės komercinės paskirties pastatus, kurie įstatymo įsigaliojimo dieną nuosavybės teise priklausė fiziniams asmenims, atstatymo.

Girdėta iš Vilniaus

• **PREZIDENTAS ŽEMUTINĖS PILIES RŪMUS SIŪLO REZIDENCIJAI.** Lietuvos Seimas kovo 29 d. pritarė Respublikos Prezidento Algirdo Brazausko pateiktai rezoliucijai dėl Vilniaus pilių istorinio nacionalinio parko steigimo. Rezoliucijoje rašoma, kad Prezidentas įsitikinęs, jog atstatytosios žemutinės pilies rūmai yra tinkamiausia vieta valstybės vadovo – Respublikos Prezidento rezidencijai. Siekdamas išsaugoti Lietuvos istorinio valstybingumo, kultūros ir dvasinio centro – Vilniaus pilių ir jų teritorijos vertybes bei užtikrinti konstitucinius valstybės testinumo principus, Seimas siūlo Vyriausybei paruošti Vilniaus pilių istorinio nacionalinio parko valstybinio statuso įstatymo projektą iki gegužės 15 dienos.

• **TAUTININKAI RENGIA SIŪLO RINKIMAMS.** Kovo 24 d. Seimo rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona pareiškė, kad priešlaikinių parlamentinių rinkimų idėjai pritaria didžioji dalis opozicijos partijų. Tautininkų sąjunga siūlys, kad referendumas šiuo klausimu būtų vykdomas rudenį, kartu su savivaldybių rinkimais. Rimanto Smetonos nuomone, priekaištai, jog tokia visuotinė Lietuvos gyventojų nuomonės apklausa brangiai kainuotų, yra nepagrįsti, "nes LDDP valdymas valstybei kainuoja žymiai daugiau, nei referendumas".

• **LIETUVAI** "Tremtinių ir politinių kalinių sugrįžimo į Lietuvą problema egzistuos ne daugiau kaip dešimt metų," kovo 24 d. spaudos konferencijoje pasakė Socialinės apsaugos ministerijos Migracijos skyriaus viršininkas Vladimiras Gražulis. Šiuo metu į Lietuvą nori grįžti daugiau kaip 350 tremtinių ir politinių kalinių šeimų, tačiau prognozuojama, kad jų skaičius greitai laiku gali padidėti iki 2000. Butų statybai jiems iš valstybės biudžeto šiemet skirta 3,1 mln. litų, už kuriuos planuojama pastatyti 86 butus. Šiemet pirmą kartą skirta ir 500 tūkst. Lt. darbdaviams papildomoms darbo vietoms steigti ir įdarbinti sugrįžtančius iš Sibiro. Be to, pradėjusiems savo verslą tremtiniais ir politiniams kaliniams bus kompensuojama 50 proc. verslo įkūrimo išlaidų.

• **PAPILDOMA JAV VYRIAUSYBĖS PARAMA LIETUVOS ENERGETIKAI.** Kovo 28 dieną Vilniuje, Vyriausybės rūmų žaliwoje salėje Lietuvos energetikos ministras Algimantas Stasiukynas ir JAV nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Lietuvoje Darryl Johnson pasirašė sutarties dėl subsidijų Lietuvos energetikai antrąjį papildymą. Sutartis dėl JAV vyriausybės paramos Lietuvos energetikai buvo pasirašyta 1992 m. Dabar papildomai nutarta skirti 255,6 tūkst. dolerių. Už šiuos pinigus JAV kompanija "Stone and Webster" parengs konkursinę Elektrėnų ir Mažeikių šiluminių elektrinių rekonstrukcijos dokumentaciją. Bendra JAV vyriausybės paramos Lietuvos energetikai suma – 682 tūkst. JAV dolerių.

• **SEIMO UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS PRITARĖ PREZIDENTO INICIATYVAI.** Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis kovo 25 d. surengtoje spaudos konferencijoje pasakė, kad Komitetas pritarė prezidento Algirdo Brazausko iniciatyvai sudaryti bendrą Baltijos šalių ministrų tarybą. Žurnalistams taip pat buvo pranešta, kad rengiamasi atidaryti Lietuvos ambasadas Kinijoje, Japonijoje, Egipte, Kanadoje, sprendžiamas konsulatų Rusijoje, Karaliaučiaus srityje, ir Lenkijoje, Seinų krašte arba Punske atidarymo klausimas.

• **LIETUVAI DIRBĖS LIETUVOS ŽEMĖ SUBRIŽO.** Kovo 26 dieną Elniakės kapinaitėse netoli Priekulės perlaidoti iš Vokietijos Breteno miesto pargabenti kunigo profesoriaus daktaro Viliaus Gaigalaitis ir jo žmonos Marijos palaikai.

Vilius Gaigalaitis gimė 1870 metais Ragainės apskrityje, mokėsi Klaipėdos ir Tilžės gimnazijose, studijavo teologiją ir filosofiją Berlyne ir Karaliaučiuje, 1918 metais buvo išrinktas Mažosios Lietuvos tautos tarybos ir Prūsų lietuvininkų susivienijimo pirmininku, 1922 metais vadovavo Klaipėdos krašto lietuvių delegacijai Ambasadorių konferencijoje, gynė reikalavimą sujungti Klaipėdos kraštą su Lietuva.

• **BALTIJOS VALSTYBIŲ PREZIDENTŲ SUSITIKIMAS.** Kovo 25 d. Palangoje įvyko trijų Baltijos valstybių Prezidentų: Estijos – Lenarto Merio, Latvijos – Gunčio Ulmanio, Lietuvos – Algirdo Brazausko susitikimas.

Buvo priimti trys dokumentai – "Baltijos valstybių Prezidentų pareiškimas dėl veiksmų koordinavimo bendraujant su Europos Sąjunga, NATO, kitomis tarptautinėmis struktūromis, taip pat stiprinant stabilumą Europoje", "Estijos, Latvijos ir Lietuvos Prezidentų pareiškimas dėl savitarpio ir regioninio bendradarbiavimo plėtojimo" bei "Sutartis dėl Baltijos valstybių Prezidentų aukščiausiojo lygio susitikimų".

• **VELYKINIS SVEIKINIMAS.** ELTA išplatino Vilniaus arkivyskupo Audrio Juozo Bačkio velykinį sveikinimą, kuriame be kita ko, rašoma:

Džiaugsmo, Pergalės, amžinumo šventė vėl lanko mūsų žemę, šventa tikėjimo ugnis, prieš 600 metų uždegta mūsų Krašte, kūrenosi pagarba Dievui ir žmogui ten, kur neišnyko gerumas ir meilė saviems namams, savo šeimai ir savai Tėvynei Lietuvai. Ir mūsų protėviai nesusitėpė bailumu ar išdavyste – pačios nukrito tik nudžiūvusios šakos, – neleido užgesti tikėjimo ugniai nors pūtė vėjai iš visų pusių. Dievo

Pietinis kaimynas

Šiuos metus Meksika sutiko su Chiapas provincijoje prasidėjusiu sukilimu, kurį Meksikos kariuomenė greit sustabdė. Sukilimą organizavo Zapatistai, pasivadinę legendarinio meksikiečių revoliucionieriaus vardu. Jie pasitraukė į džungles ir į kalnus. Atrodė, kad kraujo liejimas pasibaigė. Centrinė valdžia pradėjo derybas su zapatistų atstovais, buvo žadama atsižvelgti į jų reikalavimus, kurių svarbiausias buvo: reformuoti valstybės rinkimų taisykles.

Kaip žinoma, Meksikos prezidento rinkimai buvo numatyti rugpjūčio 21 d. Pasitraukiantis prezidentas Carlos Salinas, vadovaudamasis senomis tradicijomis, valdančios partijos vardu iškėlė kandidatą į prezidento vietą Luis Donaldo Colosio. Niekas neabejojo, kad jis bus išrinktas, tačiau kovo 23 jis buvo iš pasalų nušautas. Šis įvykis sukėlė nerimą Kanadoje ir JAV-se, nes tik šiemet prasidėjo vos rati-fikuotos NAFTA sutarties vykdymas.

Atentato dieną Meksikoje viešėjo apie 400 kanadiečių biznio įmonių atstovų, vyko derybos su Meksikos vyriausybės atstovais. Dabar keliamas klausimas ar Meksikoje prasidės neramumai, nepastovumas, kuris neleis įgyvendinti laisvosios prekybos susitarimų. Klausima, ar apsimoka investuoti pramonės pinigus į šalį, kur vyksta atentatai ir žudynės?

Apvaizda budėjo ir sergėjo Lietuvą.

Šiandien mes iš visos širdies dėkojame visiems, kurie iki šiol išsaugojo tikėjimo ugnį ir tyrumo jausmą – mūsų Motinoms, Tėvams, mūsų Kunigams, Vienuolėms ir Vyskupams. Po sunkios žiemos bunda mūsų Tėvynė, keliasi naujam pavasariui. Bažnyčių varpai žadina ir mūsų sielas kilti naujam gyvenimui – Dievo vaikų gyvenimui. Parneškime Kristaus šviesos kibirkštis į mūsų namus. Prisikėlimo šventė pirmiausia tepaliečia mūsų šeimas. Kristaus mirtis ir prisikėlimas teatgaivina viltį, kad įmanoma prisikelti iš bet kokio vargo ir skurdo, – rašoma Sveikinime.

• **50 METŲ, PAŠVĘSTŲ KUNIGO PAŠAUKIMUI.** Lietuvoje pažymėtas Jo Eminencijos Kauno arkivyskupo metropolito, šventosios Romos Bažnyčios kardinolo Vincento Sladkevičiaus kunigiškojo pašventinimo penkiasdešimtmetis. Kovo 24-ąją, Kauno Arkikatedroje Bazilikoje buvo aukojamos šiai sukaččiai skirtos iškilmingos šventosios Mišios. Jas koncelebravo Lietuvos vyskupai, pamokslą pasakė šventojo Sosto nuncijus arkivyskupas Justo Mulor Garcija. Kovo 25 d. iškilmingas šventas Mišias Kauno Arkikatedroje Bazilikoje aukojo Jo Eminencija kardinolas Vincentas Sladkevičius su 1944-ųjų metų laidos kunigais. Jo Eminencija tarė žodį parapijiečiams, suteikė palaiminimą.

• **BAZINĖ VALIUTA LIETUVOJE – JAV DOLERIS.** Kaip ELTA informavo Vyriausybės atstovas spaudai, Vyriausybė, vykdydama 1994 metų kovo 17 dieną priimtą Lietuvos Respublikos lito patikimumo įstatymą, suderinusi su Lietuvos banku, priėmė nutarimą dėl bazinės valiutos ir oficialaus lito kurso nustatymo. Bazinė valiuta nustatytas 1 JAV doleris, o oficialus kursas – 4 litai už 1 JAV dolerį.

• **LIETUVA PRIIMTA Į TARPPARLAMENTINĖS SĄJUNGOS "VAKARIEČIŲ" GRUPĖ.** Česlovas Juršėnas grįžęs iš 91-sios Tarpparlamentinės sąjungos konferencijos Paryžiuje, pranešė, kad šioje konferencijoje Lietuva buvo priimta į vadinamąją "vakariečių" vidinę sąjungos grupę "12 plus". Frakcijai priklauso Europos Tarybos narės, JAV, Kanada, Australija, Naujoji Zelandija.

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

Zapatistų vadas skelbiasi esąs apie 30 metų amžiaus "Sub-Comendante Marcos". Jis dažnai siunčia spaudai savo biuletenius, televizijos atstovams net buvo sudaryta proga su Marcos susitikti, nors jis nešiojo kaukę, apsirengęs neperšlampančiais drabužiais, pasipuošęs šovinių juostomis, elegantiškai atrodantis. Meksikos jaunimas jau bando jį pamėgdžioti, o kaimų dailininkai, indėnai skulptoriai jau paravinėja "Marcos" išvaizdos lėles. Jis kalbą Meksikos sostinės akcentu, akys, kurios matosi iš veidų dengiančios kaukės, vienomis žiniomis, esančios rudos, kitomis – žalios. Įvairūs gandai apie Marcos spėlioja, kad jis buvo žurnalistas, tapęs vargšų indėnų draugu per katalikų kunigų revoliucinį judėjimą, pavadintą "Grupo Torreon". Šiame mieste 1974 m. įvyko katalikų kunigų konferencija, reikalavusi žemės darbininkams ir demokratinių reformų.

Net ir nesuinteresuoti stebėtojai pripažįsta, kad reformos Meksikoje būtų ne pro šalį. Valdanti Institucinė Revoliucijos partija valdo jau nuo 1929 m. Nors prezidentai ir ministrai keičiasi, rinkiminė sistema lieka ta pati. Kandidatus parenka be jokių pirminių balsavimų partijos vadovybė. Rinkimus prižiūri, balsus skaičiuoja irgi partijos atstovai. Kai kada balsų su-

skaičiuojama daugiau, negu toje vietovėje yra gyventojų.

Šiokia tokia žemės reforma buvo garsinama 1976 m., tačiau po kiek laiko žemės vėl sugrįžo į dvarininkų rankas. Zapatistų reikalavimai šį kartą siekia daugiau demokratinių reformų, negu žemės. Komendantas Marcos pasakė, kad zapatistai nepadės ginklų, kol nebus reformų. Jam pritaria ir oficialios opozicijos partijos, kaip Demokratinės Revoliucijos partija ir dešinioji Tautinės Akcijos partija.

Prezidentas Salinas vasario 28 sutiko, kad federalinis rinkimų institutas peržiūrėtų visų rinkiminių rajonų kandidatų sąrašus, kad įvestų nepriklausomus rinkimų stebėtojus ir patikrintų, kiek kuris kandidatas išleido rinkimams pinigų. Valdžia išrinko gerai žinomą politiką, buvusį Meksikos miesto merą Manuel Camacho derėtis su zapatistais. Kalbama, kad dabar, žuvus oficialiai PRI kandidatui Colosio, derybų delegatas Camacho pats panorės tapti prezidentu.

Niekas nežino, kaip į visą tai žiūri kitas labai svarbus Meksikos gyvenimo veiksnys – kariuomenė. Sakoma, kad jos vadai nepritaria jokiai nuolaidai, o siūlo jėga sutriuškinti zapatistų judėjimą. Kai kurie valdžios nariai neslepia, kad jiems gan svarbu, kaip žiūrės į visa tai užsienis, ypač NAFTA sutarties partneriai: JAV-bės ir Kanada. Griežtas jėgos panaudojimas greičiausiai pakenktų Meksikos bizniui.

Nepriklausomas Meksikos žurnalas Reforma paskelbė viešosios opinijos tyrimų rezultatus. Sakoma, kad 52 nuoš. skaitytojų pritaria balsavimų reformų reikalavimui. Daugumas mano, kad geriausias kandidatas į prezidento vietą būtų Camacho, kuris laikomas nuosaičiu PRI partijos nariu, pritarius reformoms.

Meksika yra smarkiai auganti valstybė su 92 mil. gyventojų. Derlingos žemės, tiesa, daug nėra, Daug 31 provincijos žemių yra kalnuotos, nederlingos, tačiau kalnuose yra aukso ir sidabro, žemumose ir jūros pakraščiuose rasti turtingi naftos ir dujų šaltiniai. Apie 68 nuoš. Meksikos eksporto eina į JAV-bes, iš kur ateina ir Meksikos 68 nuoš. importo. Vis daugiau meksikiečių legaliai ir nelegaliai

(Nukelta į 8 psl.)

(V.P.) ELTA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. •
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams
\$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti
pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę.
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą
redakcija neatsako.

GERI NORAI KARTAIS I PRAGARĄ NUVEDA...

Juozas Žygas

Prieš pradėdamas šį rašinį, norėčiau pastebėti, kad tiek PLB, tiek ir Br. Nainys turėjo geriausias intencijas, įamžinti "Lietuvos kovų ir kančių istoriją". Tačiau reikia nepamiršti, kad: "Kelias į pragarą yra gerais norais grįstas". Istorija ne norus, bet darbus vertina.

Kovo mėn. 10 d. vakare Seklyčioje, mažam būreliui buvo pristatytas, tik ką išleistas pirmasis tomas, kuris yra skirtas trėmimams. Viršelyje užrašyta LIETUVOS GYVENTOJŲ TRĖMIMAI 1941, 1945-1952 M. (Dokumentų rinkinys).

Manau, kad niekas neturėtų ginčyti, jog tokia istorija yra labai reikalinga. Tačiau nereikėtų užmiršti, blogai parašyta istorija, yra žymiai blogiau, negu neparašyta, nes ji tik klaidinantį darbą teatliks. Trumpame rašinyje neįmanoma aprėpti visos knygos kiek plačiau, reikia manyti, kad šiuo reikalu bus dar ne kartą pasisakyta. Reikalas yra per daug svarbus, kad būtų galima pro šalį praeiti. Praeis kiek laiko, kol bus galima visą tekstą išsamiau analizuoti.

Pirmoje eilėje būtų pravartu pakalbėti apie redakcinio kolektyvo narius, kuriems buvo patikėta medžiagą atrinkti ir ją parengti. Čia susiduriame su viena, galbūt, jautriausią problemą, išskylančią nuolat, kada tenka kalbėti apie sovietmečio Lietuvos mokslininkus ir ypač istorikus. Kaip taisyklė, visi jie, jeigu norėjo kilti mokslinės karjeros laiptais, turėjo būti partiečiais. Nėra abejonės, jog jeigu jie buvo istorikai tikrąja žodžio prasme, tai priklausymas partijai neturėtų būti lemiamu kriterijumi vertinant tinkamumą šiam darbui. Tačiau gi, kada enciklopedijoje randi, kad tokia tai "tarybinė istorikė" buvo net Partijos istorijos instituto prie LKP CK di-

rektorė, noromis – nenoromis pradeda viduje judėti abejonių kirminas.

Šitaip rašydamas, jokių būdu nenoriu žmonių pažeminti ar pasmerkti, tuo labiau nurodinėti redaktoriams, kokius vykdytojus paimti šiam darbui atlikti. Taip rašydamas, noriu tiksliai vieno – kad iš šio didingo užmojo nesigautų muilo burbulas ir nebūtų vėjais paleistos didžiulės lėšos. O susipažinus su leidinio pirmuoju tomu, kaip nebūtų gaila, tokioms mintims kilti yra labai rimtas pagrindas.

Kaip jau buvo minėta, pirmasis tomas yra "dokumentų rinkinys". Dokumentai, galbūt, yra tikri, tačiau knyga, taip kaip ji parengta – tepatarnautų rusiškai (komunistinei) propagandai. Nes dokumentai be komentarų, duotų klaidinantį vaizdą. Pavyzdžiui dokumentas Nr. 1 "LKP (6) CK biuro nutarimas dėl "kontirevoliucinių ir socialiai pavojingų elementų" suėmimo ir ištrėmimo iš Lietuvos" (psl. 11): ...9. Pavesiti drg. ADOMUI per Sveikatos liaudies komisariatą aprūpinti ešalonus medicinos pagalba pagal ešalonų viršininkų paraiškas.

... 11. Draugas MAIMINAS aprūpina ešalonus vagonais – parduotuvėmis ir per Sveikatos liaudies komisariatą pakrovimo stotyse organizuoja būtinų produktų prekybą. Lietuvos KP (b). CK sekretorius A. Sniečkus (Parašas).

Tokie ir panašūs potvarkiai seka vienas kitą. Yra net tokių, kur nurodyta, kad "vaikai būtų aprūpinti pienu".

Mes, savo akimis matę, o kiti ir betarpiškai pergyvenę tą siaubą, žinome, kad kalbos apie humanišką elgesį, medicininę pagalbą, prekybą maistu ir vaikų aprūpinimą pienu į gyvulinius

(Nukelta į 4 psl.)

KOVO VIENUOLIKTAJĄ MININT

Danutė Bindokienė

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Nors jokių būdu nenoriu pati gretintis prie jaunesniųjų kartų, bet pavyzdžiu jau galiu paimti ir savo mąstyseną, nes Lietuvoje augti neturėjau laimės. Mano mama buvo 18 metų amžiaus, kai 1918 metais vasario 16 buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Ji mėgdavo ir dabar tebemėgsta pasakoti žmonių nuotakas, vargus, džiaugsmus ir visa, kas buvo susieta su anuometiniais įvykiais. Tokių pasakojimų metu aš visuomet jaučiau tarytum asmenišką skriaudą, kad negalėjau tų dienų savo akimis pamatyti, išgyventi. Istorijos vadovėliai vaizdo juk negali tiksliai atkurti. Įdomu skaityti apie Vilnių, Gedimino kalną, Nemuną ar Kauną, bet tuose vaizduose nėra gyvybės. Jeigu net manoji karta jau galėjo pajusti spragą tarp vyresniųjų ir savęs, ką bekalbėti apie dar jaunesnius?

Anais laikais Amerikos lietuviai negalėjo televizijos ekranuose matyti ir Jono Basanavičiaus, Antano Smetonos ar kitų, pasirašančių nepriklausomybės atkūrimo aktą. Nematė pasaulis kovų su bermontininkais, Lenkais, bolševikais, neregėjo, kaip iš visos Lietuvos rinkosi savanoriai, kaip Alytuje žuvo leitenantas Juozapavičius, o minios vėliau rau-

dojo, kai iš Lietuvos buvo atplėšta sostinė. Bet mes matėme demonstracijas Vingio parke matėme trispalvių jūrą, girdėjome kalbant Vytautą Landsbergį, girdėjome Lietuvos himną, aidint iš šimtątūkstantinės minios lūpų. Ir mūsų jaunimas primą kartą galėjo pajusti, ką reiškia laisvės troškimas, galėjo didžiulis kad priklauso tai ryžtingai, drąsiai ir narsiai tautai. Staiga, galbūt pirmą kartą, Lietuva tapo reali, gyva ir sava.

Nėra ko stebėtis, kad mūsų jaunesnieji pirmi atskubėjo į talką atgimstančiai Lietuvai, o vyresnieji pamatė, kad mes be reikalo buvome apraudoję savo "prarastąsias" kartas. Jos niekur nebuvo dingusios, bet tik, grynai dėl nesusišnekėjimo su vyresniaisiais, laikėsi kiek nuošaliau.

O kas tokiau? Gyvename laikais, kurie įpratino mus reikalauti greito visų norų ir troškimų išsipildymo. Mėgstamiausias reklaminis žodis yra "instant". Būtų smagu, kad "instant" galėtume pritaikyti ne tik kavai ar pieno milteliams, bet ir kasdienybei. Sakykim, Lietuva jau nepriklausoma, tai viskas automatiškai sutvarkoma pagal mūsų norus, visos gijos, nutrauktos Antrojo pasaulinio karo ir bolševikų okupacijos metu, bematant sumezgamos ir

vėl gyvenimas Tėvynėje eina lyg niekur nieko.

Kadangi taip vyksta tik pasakose ir amerikietiskose produktų reklamose, tai ir susiduriame su keblumais. Tie keblumai mus erzina ir pradeda jausti bejėgiškumą, nusivylimą: niekas nenori Lietuvoje mūsų pamokymų, patarimų klausyti, o juk mes tėvynei tik gero trokštam! Tas irzlumas neretai persimeta ir į savųjų tarpą. Praradę pagrindinį išeivijos tikslą – kovą dėl Lietuvos laisvės – pradeda dairytis priešų savo aplinkoje, nes iš inercijos negalime sustoti kovoje.

Turbūt visi prisimename Baltijos kelią, kai sujungtos rankos simbolizavo vienybę ne tik Lietuvoje, bet ir visame Pabaltijyje. Tai buvo puikus sumanymas, nors jo pasekmės, deja, per greitai išnyko, lyg ryto rūkas, saulei aukščiau pakopus. Ar nebūtų gražu ir prasminga suruošti simbolišką užsienio lietuvių kelią - paduotume vieni kitiems rankas ir vieningai dirbtume ne tik dėl Lietuvos, bet ir dėl savo pačių išlikimo. Šiandien skaldymasis ir susiskirstymas į daugybę mažų grupuočių mūsų problemų neišspręs, bet jas dar labiau suaustrins. Aš dėkoju už progą pakviesti visus jungtis į vienybės kelią: ir vardan tos Lietuvos, ir mūsų pačių naudai.

Kovo 11-tosios dienos šventės minėjimo, suruošto ALT s-gos Chicagoje, programos jaunieji dalyviai. Iš k.: Kristina Jonušaitė, smuikininkas Valdas Vasaitis ir Kristina Mikaitytė.

Ir. Kriaučeliūnienės nuotr.

AMBASADORIAUS ANICETO SIMUČIO PAGERBIMAS

Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis šiemet švenčia savo 85 metų amžiaus ir 60 metų konsularinės bei diplomatinės veiklos sukaktį.

New Yorko lietuvių specialiai sudarytas komitetas, vadovaujamas – Lilės Milukienės, rengia iškilmingą popietę gerbiama jubiliumui pagerbti š.m. birželio 5

d., 2 val. popiet, Lietuvių Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Ta proga bus išleistas specialus gausiai iliustruotas leidinys apie šio nusipelnusio veterano diplomato veiklą. Šį leidinį apsiėmė suredaguoti Paulius Jurkus ir Kęstutis Miklas. Leidinio atspausdinimo išlaidoms padengti į jį bus talpinami apmokami sveiki-

nimai ir linkėjimai ambasadoriui. Vieno puslapio dydžio sveikinimo kaina – \$100, pusės puslapio – \$60, trečdalis – \$40 ir ketvirtadalis – \$30. Paskutinis viršelio puslapis – \$200, o priešpaskutinis – \$150. Tekstus ir čekius siųsti:

Mr. Vacys Steponis,
c/o Lithuanian Catholic Religious Aid,
351 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY 11207.

Nuernbergo teismas

ŽARIJAS ŽARSTANT...2

Antanas Dundzila

Rašėme (DIRVA, 94.03.24) apie politinių kalinių ir tremtinių iniciatyva Lietuvoje planuojamą antrąjį Nuernbergo teismą. Tai sveikintinas reiškinys: visuomeniniame forume bus įvertinti Lietuvos komunistų partijos veiksmai Lietuvos okupacijos metu. Šia proga tiktų perbėgti per pirmojo Nuernbergo esminius bruožus ir, bendriau, pažvelgti į okupanto pėdsakus bei su juo kolaboravusių iškilesnių asmenų likimą. Čia įsidėmėtina, kad naciai jau buvo teisti, tačiau daug daugiau nusikaltimų pasauliui ir Lietuvai padariusių komunistų dar niekas panašiu mastu neteisė. Lietuviai čia gali būti vėl pirmieji, išdrįsę ir pajėgę komunistus teisti. Toks teismas gali tapti pasaulinės reikšmės įvykiu!

Šiame Nuernbergo svarstymui bus būtina minimaliai sutikti bent su trejetu tezių:

(1) Antro pasaulinio karo metu ir po jo Lietuva buvo okupuota. Trečiasis Vokietijos Reichas (paprastai kalbant: Vokietija, naciai, vokiečiai) ir Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga (paprastai: Sovietų Sąjunga, Rusija, komunistai, rusai) yra tos okupacijos kaltininkės.

(2) Abiejų okupantų valdymą privalome vertinti maždaug vienodais dėsniais. Abu okupantai buvo Lietuvos valstybės bei lietuvių tautos priešai.

(3) Rusų okupuoto krašto valdyme tam tikrą vaidmenį turėjo ir lietuviai LKP apimtyje, apie jų darbus teisme eis kalba.

Tuoj po karo, 1945-46 m. vyko taip vadinamas Nuernbergo teismas, sprendęs pačių aukštųjų nacių pareigūnų likimą. Kaltinamaisiais buvo 24 žymiausi nacinės Vokietijos vadovaujantieji asmenys ir šešios organizacijos.

Kaltinamams buvo panaudotas tik keturios pagrindinės nusikaltimų grupės, iš kurių čia svarstomai temai yra svarbios dvi, t.y. (1) nusikaltimai taikai ir (2) nusikaltimai žmoniškumui – pvz., pavergtų tautų žudymas. Iš apkaltintųjų trys buvo išteisinti, 11 – nu-teisti mirties bausme, o kiti – kalėjimu.

Apkaltintųjų organizacijų tarpe buvo Reicho ministrų kabinetas, ginkluotų pajėgų generalinis štabas, nacių partija bei jos keli pusiaumilitariniai daliniai.

Svarstant vokiečių ir rusų okupacijų padarinius, de- ra naudotis šio Nuernbergo teismo suformuluotais nusikalstamumo dėsniais.

Panašiai, kaip 1945-46 m. vokiečiams, tie dėsniai dabar taikytini rusų okupacijos nusikaltimams. Apkaltintus kolaboravimu su vokiečiais lietuvių jau gaudė bei teisė sovietų okupuotos Lietuvos valdžia bei kitos, net užsienio institucijos. Niekas tačiau dar neteisė sovietų okupuotoje Lietuvoje 1944-1990 m. tarnavusių kolaborantų. Antrasis Nuernbergas jiems būtų ano Nuernbergo dėsnių teisiniu forumu.

Tačiau Nuernbergas dar ne viskas. Lietuvos, kaip ir kitų buvusių okupuotų kraštų, atveju pažiūrėtina į iš okupacijos 1945 m. išsilaisvinusių ir nepriklausomybės grįžusių kraštų pokarinių tvarkymąsi su savo pačių aukštaisiais valdininkais, kolaboravusiais su okupantu. Čia kaip tik įvestina lietuvių komunistų rolė okupacijos sukuriuose. Prancūzija ir Norvegija čia teikia labai ryškius pavyzdžius.

Štai, Prancūzijos maršalas H. Petain (1858-1951), I-mo Pasaulinio karo didvyris, 1940-44 buvo valstybės galva (tiesa, toje "neokupuotoje" Prancūzijoje) ir vedė bendradarbiavimo su Vokietija politiką. Po karo savo tautiečių jis buvo nuteistas mirti, bet bausmė pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

JAV Valstybės departamento pareigūnas, Pabaltijo valstybių skyriaus vedėjas, žymus Lietuvos bičiulis Paul Goble.

P. Mickaus nuotr.

Pirmiau komunistams o vėliau naciams simpatizavęs norvegas V. Quisling (1887-1945) 1942 m. tapo vokiečių okupaciniu įrankiu, vadovavo norvegų valdžiai. Vokiečiams Norvegijoje kapituliuavus, pačių norvegų buvo nuteistas mirti už krašto išdavimą bei žudymus ir sušaudytas. Jo pavardė turbūt visose kalbose virto bendriniu daiktavardžiu, reiškiančiu savo krašto išdavimą, aukštose pareigose tarnaujant okupantui.

Žvelgiant į Lietuvos okupacijas, kvislingo vardas galėtų būti segamas tokiems į pirmosios okupacijos valdžią pastatytiems lietuviams kaip J. Paleckis (1899-1980) ir A. Sniečkus (1903-1974). Galėtų būti segamas ir vokiečių okupacijos meto gen. P. Kubiliūnui (1894-1945), tačiau žymus priešinacinės okupacijos pagrindininkas Algirdas Vokietaitis teigia, kad tuometinės tarėjų institucijos kvislingais laikyti nederą ("Laisvės besiekiant", p.364). 1944 m. sugrįžus raudonajam terorui, vėl toliau savo buvusiose pareigose okupantui tarnavo Paleckis su Sniečku ir eilė kitų, kurie okupantui tarnybą baigė su nepriklausomybės atstatymu 1990-III-11 d.

Taigi čia išvardinti asmenys yra daugiau ar mažiau vienoje okupantui tarnavusiųjų kategorijoje. Pažymėtina, kad jie visi savo eitu pareigų ribose ir šį tą gero savam kraštui yra padarę. Pvz., Petainas pataikavo vokiečiams, nes bandė gelbėti vokiečių paimtus ir darbams vežamus prancūzų

(Nukelta į 7 psl.)

AMERIKOS TARPTAUTINIO VYSTYMO SI AGENTŪRA

(US AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT)

SIUNČIA ATSTOVĄ Į LIETUVĄ

Amerikos Tarptautinio Vystymosi Agentūra (A.I.D.) rūpinasi parama Rytų Europos valstybėms. Tokios paramos reikalais šios institucijos Specialusis administratorius Europos ir Nepriklausomų Valstybių Sąjungos reikalams Thomas A. Dine vyksta į Europą, kur jis aplankys Lietuvą, Ukrainą, Rusiją, Latviją, Gudiją ir Lenkiją.

Norėdamas susidaryti geresnį vaizdą apie padėtį šiuose kraštuose Thomas A. Dine šių metų kovo 25 dieną pakvietė į susirinkimą keturiolika Rytų Europos kilmės konsultantų. Amerikos pabaltiečiams atstovavo du estai, vienas latvis ir trys lietuviai – dr. Jonas Genys, Audronė Pakštienė ir Asta Banionytė.

Susirinkimo pradžioje Thomas A. Dine pareiškė, kad jis atstovauja JAV prezidentui, prižiūrint kaip pildomas pažadas pastatyti gyvenamąsias patalpas rusų karininkams ir išvesti kariuomenę iš visų Pabaltijo valstybių. Po to jis parodė apie dešimtį nuotraukų su šių statybų vaizdais Volgograde, Žemutiniame Novgorode ir kitur. Statybas atlieka jungtinės Amerikos ir Rusijos korporacijos.

Vėliau visi konsultantai buvo prašomi pateikti pasiūlymus ateities bendradarbiavimui. Jungtinio Ame-

rikos Pabaltiečių komiteto (JBANC'o) atstovai įteikė raštišką galimų projektų sąrašą, kuris apėmė daug sričių, jų tarpe – kariuomenės išvedimą ir buvusių karinių bazių išvalymą. Dr. J. Genys paminėjo, kad virš 50% Lietuvos šulinių yra užteršti nitratais. Apie tai Thomas A. Dine paprašė duoti visą informaciją ir jam buvo įteiktas Amerikos ir Lietuvos mokslininkų pasirašytas bendras veiklos planas.

Visų kitų dalyvių pasisakymai taip pat lietė daug veiklos sričių. Labai stiprią programą turi Lenkijos-Amerikos Investicijų Institutas. Apie US-Baltic Foundation ryšius su A.I.D. informavo ir pateikė pasiūlymų ateičiai A. Pakštienė. Buvo skundžiamasi, kad Ukraina remiama mažiau, nei Rusija. Thomas A. Dine pareiškė, kad po Ukrainos prezidento apsilankymo Washingtone reikalai pagerės.

Šis susirinkimas vyko Valstybės Departamente Washingtone. Susirinkimo dalyviai turėjo įteikti savo biografijas (Curriculum vitae). Thomas A. Dine pasakė, kad jo tėvas yra kilęs iš Lietuvos.

Panašūs susirinkimai numatomi rengti ir ateityje.

ALTO atstovo JBANC'e

Dr. J. Genys

1994 m. kovo 28 d.

GERI NORAI KARTAIS Į PRAGARA NUVEDA...

(Atkelta iš 3 psl.)

Būtu dar įtikinamiau prie vagonų sukištiems žmonėms yra tik ciniška bolševikų propaganda. Mes žinome, kad žmonės iš vagonų dienų dienomis nebuvo išleidžiami ir džiaugėsi tik-tai gavę galimybę pro plyšį pakvėpuoti grynu oru. Todėl mums tie komentarai, galbūt, ir nėra būtini. Betgi knyga nepranyks kartu su mūsų karta. Ją skaitys po penkiasdešimt ir šimto metų. Ir dar, jeigu ji bus išleista anglų kalba, ją skaitys ir užsieniečiai, kurių nemažai, deja, net ir šiandien nelabai noriai tiki mūsų kankinių pasakojimais. Kaipgi mes, lietuviai, atrodysime tada jų akyse? Buvo banditai (tokia terminologija beveik kiekviename dokumente), tai ir gavo ką nusipelnė. Greičiausia, tokio įvertinimo sulauktume! Anatol Liven ir dabar mus laiko kvailiais ir nesusipratėliais. Todėl manyčiau, kad čia vien komentarų nepakanka.

Būtu dar įtikinamiau prie laikinių dokumentų pridėti dar esančių gyvų liudininkų parodymus. Juk tikriausiai galima surasti žmonių iš kiekvieno knygoje paminėto ešalono.

Bolševikai tokiais liudytojais, kaip matyti iš rinkinyje pateiktų LKP CK trėmimo įgaliotinių raportų, apdairiai pasirūpino. Ne viename iš tokių raportų išvardintos pavardės žmonių, kurie, atseit, entuziastingai pritarė trėmimams. Mes žinome, kokie tai žmonės buvo, bet ateities skaitytojui jie gali atrodyti kitaip.

Galbūt, reikėtų atkreipti dėmesį ir į ištremtųjų skaičius. Juk yra duomenų, kad KGB pateikti skaičiai neatitinka tikrovės. Tokiame leidinyje, manyčiau, turėtų būti diskusija tuo klausimu baigta.

Leidėjai, atrodo, yra savo darbu labai patenkinti, tačiau baugu, kad tas džiaugsmas nebūtų per ankstyvas.

BALF'O CLEVELANDO SKYRIAUS VEIKLA 1993 M.

BALF'o Clevelando skyriaus valdyba, artėjant metiniam susirinkimui, nori paiformuoti savo narius, rėmėjus ir visuomenę apie pereinamąją metų veiklą ir atliktus šalpos darbus.

BALF'as yra labai svarbi visų lietuvių organizacija. Jos veikla pasireiškia iškilais darbais, labdaros įsipareigojimais padėti artimui, pagelbėti švietimui. Ypač aktuali BALF'o veikla yra šiuo metu, kada reikia pagelbėti kenčiantiems asmenims Lietuvoje, naujai atvykusiems į Ameriką iš Lietuvos ir bendrai lietuvių kilmės žmonėms bet kurioje pasaulio šalyje. BALF'o rūpestis ir tikslas yra kuo geriau organizuoti ir vykdyti šalpos darbą. Ši kilnų darbą atlieka žmonės, savanoriškai aukodami savo laiką, su pasišventimu ir meile artimui. Tam reikalui jie eikvoja ir savo asmenines lėšas, kada reikia apmokėti išlaidas, vykstant į BALF'o organizuojamus metinius suvažiavimus ir kitus organizacinius renginius. Nuosirdi padėka ir pagarba jiems.

Per praėjusius metus mūsų skyrius, siekdamas

gyklai. Gautas pakvitavimas iš Balio Gajausko su padėka.

Pereinamąjį metų spalio 23 d. BALF'o direktorių suvažiavime Philadelphiaje Clevelando skyrių atstovavo sk. pirmininkas ir direktorius Vincas Apanius. Suvažiavimo prezidiumo ir direktorių nutarimu, Clevelando skyrius pripažintas pavyzdingu BALF'o padaliniu. Šitokį įvertinimą lėmė tai, kad skyriui vadovauja darbšti valdyba, įtraukusi į veiklą daug nuosirdžių geradarių ir talkininkų.

Solidžią finansinę paramą 700.00 dol. pernai suteikė LB Clevelando moterų soc. grupė ir 500.00 dol. – lietuvių kooperatyvas Tautpa. BALF'ą labai remia ir palaiko parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, leisdamas nemokamai naudotis parapijos patalpomis, pagarsindamas mūsų pranešimus. Išsamia ir objektyvia informaciją apie mūsų skyriaus darbus sekmadieniais perduoda Tėvynės garsų radijas, vadovaujamas Aldonos Stempužienės.

Nėra abejonės, kad šitokia visuomenės parama tu-

manymai būtų ir toliau su-
manymais. Tai Kazimiera
Vaičiūnienė, energinga ir
sumani BALF'o kavinės
rengėja, Jadvyga Ilindienė,
Marija Bartkienė, Kazys
Gaizutis, Vladas Bacevičius,
Henrikas Johansonas,
Antanas Styra – nepaprastai
daug dirbė, ruošiant siuntinius.
Ačiū Jums visiems už
talką.

Šiais metais planuojame
dar daugiau suintensyvinti
šalpos Lietuvai. Jau paskirta
Vilniaus ir Kauno našlaičių
valgykloms po 500.00 dol.
maistui pirkti. Dana Čip-
kienė vyksta į Lietuvą ir yra
įgaliota tuos pinigus per-
duoti minėtoms valgyk-
loms. Ta pačia proga ji
bandys surinkti daugiau ži-
nių, kam iš tikro šalpa Lie-
tuvoje yra labiausiai reika-
linga ir kaip geriau ją pas-
skirstyti.

BALF'o Clevelando sky-
riaus valdybą šiuo metu su-
daro: Vincas Apanius – pir-
mininkas – direktorius, Ge-
nė Aukštuolienė – vicepir-
mininkė, Balys Steponis –
įždininkas, Irena Johanson-
nienė – sekretorė, Dana
Čipkienė – kultūrinių reika-
lų tvarkytoja ir nariai – Ona
Šilėnienė, Kazė Vaičiūnienė
ir Henrikas Johansonas.

BALF'o šalpos siuntiniai Lietuvai. Prie jų iš k. į d.: V. Apanius, D. Čipkienė, F. Steponienė, K. Gaizutis, B. Steponis.

suteikti kuo didesnę socialinę paramą žmonėms Lietuvoje, pasiuntė 60 siuntų su rūbais tremtinių, senelių ir našlaičių globos įstaigoms Kaune, Vilniuje, Panevėžyje, Suvalkų trikampyje, pasikiroms šeimoms Utenoje, Vilkaviškyje ir kitur.

Profesinių knygų siuntas gavo Klaipėdos universitetas. Vytauto Didžiojo Universiteto biblioteka gavo pilną "Encyclopedia Britannica" komplektą, kurį padovanojo Aldona Bagdonaitė. Piniginė auka 500.00 dol. per J. Čipkų perduota Vilniaus Caritas našlaičių val-

rėjo didžiulę įtaką, kad 1993-
čiųjų metinis vąjus spalio mėn.
praeitų sėkmingai.

Visiems, vienaip ar kitaip padėjusiems mums ir parėmusiems mūsų pastangas, reiškiamo nuosirdžiausią padėką ir pagarbą.

Praėjusieji metai buvo labai įtempti ir todėl pats didžiausias darbo krūvis teko tiesioginiams mūsų talkininkams, kurie savanoriškai paaukojo daug savo laisvalaikio valandų šiai kilniamis misijai. Čia būtina paminėti mūsų darbuotojus – savanorius ir savanores, be kurių rankų visi mūsų su-

BALF'o metinis susirinkimas įvyks balandžio 15 d., 7:00 v.v., Lietuvių namų apatinėje salėje. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

Vincas Apanius

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KAZIUKO MUGĖ BOSTONE

Kaziuko mugė Bostone – didelis įvykis. Visiems jau seniai žinomas, visiems įdomus. Šiais metais mugė buvo kovo mėn. 13 d., kaip ir visuomet Lietuvių Amerikos piliečių klube So. Bostone. Mugė praėjo su dideliu pasisekimu: žmonių buvo daug, pietūs geri, prekyba vyko gerai. Skautų ir skaučių tūtai pasirodė su neįtikėtina dideliu vilkiukų ir paukštyčių, davusių įžodį, prieaugliu, o skautininkų eiles papildė Danutė Kazaitienė, naujai pakelta į paskautininkes ir davusi skautininkės įžodį. Skautai ir skautės pasirodė su tvarkingomis uniformomis, tik, gaila, raportų nesigirdėjo – pritrūko balso. Dalyvavo ir Vyriausia skautininkė Birutė Banaitienė.

Pietūs buvo pačių vyresnių skaučių ir motinų pagaminti. Gal kiek trūko vietų, bet eilių nebuvo, jautėsi geras maisto tiekimo suorganizavimas.

Sudėtinis tortų stalas buvo gausus – pasirinkimas didelis, viskas namuose kepta, jautėsi didelis patyrimas.

Dvi gausios laimėjimais loterijos, turėjo, kaip visuo-

met, didelį pasisekimą: trys, arba du bilietai už dolerį ir visi pilni viliojo pirkėjus. Didelės salės visi pakraščiai buvo apstatyti prekystaliais, o už jų sėdėjo pardavėjai pradedant vilkiukais ir baigiant vyresnio amžiaus skautininkais.

Bet pats įdomiausias ir daugiausiai darbo ir kantrybės pareikalavęs buvo vaidinimas "Šnaigė ir septyni nykštukai", paruoštas v.s. Stefos Subatienės, padedant sesėms: Linai, Juditai, Birutei, Adomkaičių šeimai ir v.s. Vytautui Dilbui su Senųjų Lapinų būreliu. Paruošimas 28 artistų, scenos dekoracijos, pritaikyti rūbai, muzika ir garso perdavimas bei apšvietimas buvo puikūs – viskas veikė be priekaištų, o artistai tikrai gerai vaidino. Gal ne be pagrindo metai iš metų scenoje pastatomi veikalėliai ir jų atlikimas vadinamas vieninteliu lietuvių teatru Amerikoje.

Sunku Bostono mugę aprašyti – reikia joje būti. Susitikti per metus nematytus žmones, su jais pasikalbėti ir atsisveikinti iki kitų metų. (k.n.)

OPIOS LIETUVOS VIDAUS PROBLEMOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Viena iš veiksmingiausių priemonių kovai su korupcija yra pareigūnų ir tarnautojų pajamų deklaravimo įstatymas, kurį Prezidentas sėkmingai palaidojo; taip pat įstatymai, susiję su pareigūnų etikos kodeksu. Konservatorių frakcija, kartu su Seimo nariu A. Basku parengė pasiūlymus Seimo darbų programai, kuriuose kalbama apie tai, kad reikėtų sudaryti darbo grupes, skirti finansavimą ir parengti įstatymus apie pareigūnų etiką, nedelsiant parengti įstatymą, skirtą kovai su nusikalstamumu, kuris remtųsi JAV sistema. Reikia imtis priemonių, kad Lietuva pasirašytų konvencijas, skirtas Europos valstybių bendradarbiavimui, kovoje su tarpvalstybiniu "pinigų išplovimu".

Kiti dalykai, kuriuos reikia spręsti nelaukiant rinkimų, tai problemos, susijusios su nuosavybe, privatizacija ir ūkininkų bei verslininkų likimu. Pirmiausia, būtinas besąlyginis nuosavybės įteisinimas ir nuosavybės grąžinimas. Antra, – tai neteisėto valstybinio turto grobstymo sustabdymas. Dabar, pvz., Radviliškio raj. privatizuojamas stalas kainuoja 33 ct, Kultūros namai Druskininkuose privatizuoti

už 4 litus. Trečias dalykas – dabartinė valdžia stengiasi padaryti, kad egzistuotų tik nomenklatūros vėslas, o vidurinėsis sluoksniš yra žlugdomas. Todėl reikėtų sutvarkyti kreditų politiką ir bankų palūkanas.

Labai svarbi Lietuvos švietimo situacija ir žmonių rengimas valstybiniam darbui. Tuo tarpu dabar apie milijonas dolerių iš užsienio investicijų išleidžiama Seimo naujų automobilių Volkswagen pirkimui. Jei šie pinigai būtų investuoti į jaunų žmonių rengimą Vakaruose, tai būtų žymiai naudingesnė ir ilgalaikė investicija. Šiuo metu Vokietijoje studentų iš Etiopijos yra 10 kartų daugiau, negu iš Baltijos valstybių.

Santykiuose su Rusija pagrindinė problema yra ta, kad dabartinė valdžia yra per mažai atspari Rusijos imperiniams siekiams. Matome, jos artėjant Prezidento rinkimams Rusijoje, būsime kandidatai, pasisakantys už Rusijos imperijos grąžinimą, paleidžiami iš kalėjimo. Lietuvoje Seimo rinkimai privalo įvykti anksčiau, negu Prezidento rinkimai Rusijoje.

Rasa Rastauskienė
Lietuvos Respublikos Seimo
Opozicijos spaudos atstovė

RYTOJAUS VILTIES PAŽADAI

Aurelija M. Balašaitienė

Kovo 26-os vakare Dievo Motinos parapijos auditorijoje susirinkusi skaitlinga publika plojimais sutiko per salę žygiuojančius Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos originaliai "uniformuotus" mokinius: mergaites su rausvomis palaidinukėmis ir baltais sijonėliais, o berniukus su melsvais marškinėliais ir baltomis kelnėmis. Ant krūtinėlių buvo baltomis raidėmis išrašytas mokyklos vardas. Scenoje plūduriavo balti,

mokinės, Kristina Kliorytė ir Laura Rukšėnaitė, sukūrė ir atliko "Stebuklingą pasaką"... Ypatingą dėmesį sukėlė solistai. Kristina Stankutė pasirodė ne tik kaip puiki solistė, bet ir parodė didelius vaidybinius gabumus, beveik profesionaliai suvaidindama net tris vaidmenis. Sauliaus Kliorės ir Simo Laniausko duetas "Žvaigždėta naktis" žavėjo jų balselių tyrumu, žodžių tarimu ir laikysena.

Didžioji mokyklos mo-

siai sulietuvinti. Taigi tas koncertas parodė mokytojų sėkmingas pastangas įjungti dar vieną reikšmingą pedagoginį elementą.

Jeigu repertuaras žadino jų fantaziją ir pratino prie lietuviškos dainos, tai komiškas, ovacijas iššaukęs "Lietuviškas rap" vykusiai atvaizdavo šio laikinės moderniško jaunimo nuotaikas. Penki jaunuoliai, apsirengę margais švarkais, kurie paprastai matomi parke ar apsipirkimo centre, ir atbulai uždėtomis kepurėmis, linksmi dainavo "reikia linksmiuoti kas ir ko, o mes norim važiuoti namo"... Eglės Laniauskienės sukurti žodžiai atspindėjo jų nuotai-

Dalis VIII skyriaus mokinių paskutinėje repeticijoje. Jie dainuos solo, duetus, kvartetus, gros skudučiais ir kitais instrumentais. Tai bus paskutinis jų pasirodymas su Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choru. Jie šiemet baigia kursą.

Pirmoje eilėje iš k.: Venta Civinskaitė, Kristina Stankutė, Rūta Švarcaitė, antroje eilėje: Pilypas Taraška, Mindaugas Idzelis, Mikas Rukšėnas.

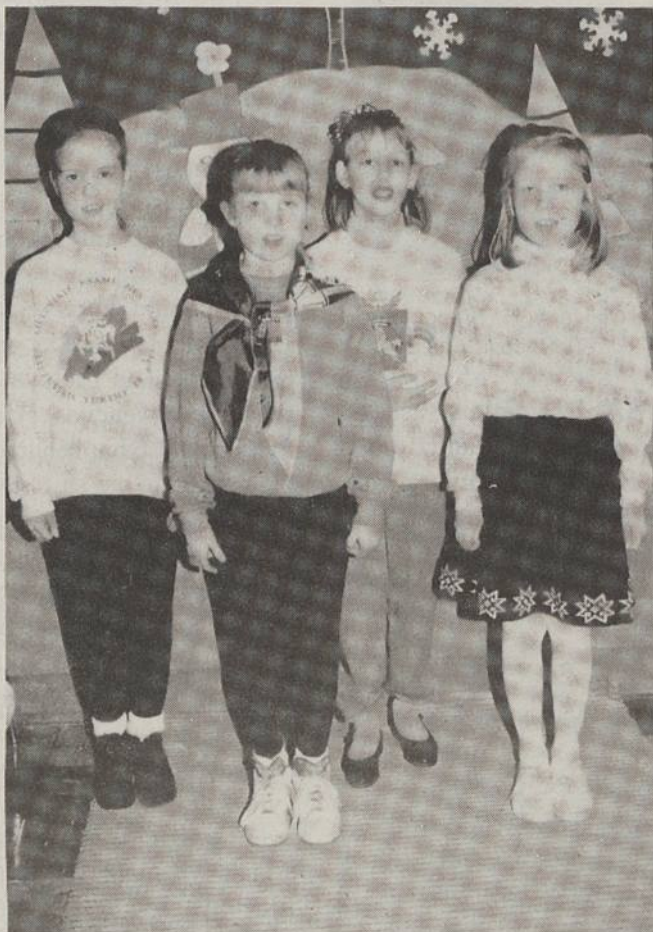
mėlynai ir rausvi balionai, o priekį puosė pintinės su zukučiais ir margučiais. Uždangą atitraukus, akis žavėjo tvarkingai išsirikiavę choristai.

Muzikai Ritai Kliorienei akompanuojant elektronine klaviatūra, pasigirdo pirmoji daina "Giedame linksmi". Toliau sekė eilė negirdėtų, naujų dainų. Dina miška visos programos režisūra pasižymėjo vienu svarbiu pedagoginiu elementu: beveik kiekvienas mokinytė turėjo progą individualiai pasirodyti viešumoje, pakalbėti, padainuoti, nusilenkti. Juokino ilgakojis gandras, katinėlis, pelytė, kiškėliai, mergužėlė, sudaužiusi ąsotėlį... Jaunų pranešėjų skatinama, publika eilei dainų pritarė ritmišku plojimu. Solistai ir solistės žavėjo savo dainavimu, programa buvo įvairinama mušamais instrumentais, skudučiais, skrabalais, ir kiekvieną dainą lydėjo vaidybinis elementas, judesiai, plojimai.

Sekant programą, buvo džiugu pastebėti Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojų ir net kaikiurių mokinių kūrybinius talentus. Eilei dainų muziką sukūrė Rita Kliorienė ir žodžius Eglė Laniauskienė, o

kytojų dauguma yra lituanistinių mokyklų auklėtinės, gimusios ir brendusios toli nuo tėvynės. Jų gentkartės įtakoje atsispindi šio laikinės dvasia, kurioje auga lietuviškas jaunimas, todėl joms pavyko įsijausti į moderniško jaunimo dvasią, ją pozityviai interpretuoti ir vyku-

kas, mokytojų ir mokinių santykius perleidžiant per jaunatviškai humoristišką, bet grynai lietuvišką prizmę. Koncertas buvo užbaigtas entuziazingai sudainuota šio koncerto šūkio daina "Mes ateitis – rytojaus viltis", kurią taip pat sukūrė mokytojos Rita

IV skyriaus mokiniai repetuoja dainą "I sapneli", kurį tikisi sutikti naktį, bet laukia, kad mamytė pasektų pasaką. Juk pasakos nuneša visus į sapnelių šalį.

L. Vaitkaus nuotr.

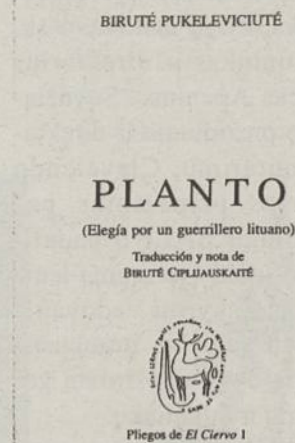
BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS "RAUDA" ISPANIŠKAI

Šių metų pradžioje Barcelonoje pasirodė Birutės Pūkelevičiūtės "Rauda", skirta Lietuvos partizanų atminimui. Poema, pavadinta senovišku raudos vardu "Planto", buvo išleista atski-

tik patys kovotojai ir slaptoji Lietuvos poetų lyrika, bet ir išeivijos kūrėjai.

"Rauda" pirmą sykį buvo atspausdinta žurnale "Aidai" (1960 m.); vėliau autorė ją įjungė į poezijos knygą "Atradimo ruduo" (1990), kuri buvo atžymėta Lietuvos rašytojų draugijos premija. Nors "Raudoje" apgarbdomas vienas nežinomas kovotojas, tačiau joje pagrečiui išsišviečia istorinė lietuvių tautos kova su išiveržėliais ir pavergėjais – nuo XIV šimtmečio, per sukilimus prieš carinį jungą iki šių dienų.

Žuvusių karžygi aprauda trys moterys: sesuo, mergina ir motina. Poema papuošta ritminiais pasikartojimais; joje esama daug tautosakinio elemento, magiškų skaičių ir pagoniško ritualo simbolių.

ru leidiniu. Vertė prof. Birutė Ciplijauskaitė, išleido žurnalas "El Cervo" ("Briedis").

Įžangoje vertėja suglaustai papasakoja apie didvyriškas Lietuvos partizanų kovas, kurias apdainavo ne

LAISVĖS VARPO SUKAKTIS

Kovo 7 d. sukako 40 metų, kai Bostono ir apylinkės lietuviams veikia lietuvių radijo programa Laisvės Varpas, suorganizuota ir be pertraukos vadovaujama Petro Viščinio. Tai vienintelė greitai viešojo susižinavimo priemonė visoje plačioje Bostono lietuvių apylinkėje. Dabar joje gyvai atsispindi visi Lietuvos ir išeivijos gyvenimo aktualūs įvykiai.

Sukaktis paminėta Laisvės Varpo kovo 6 d. laidoje. Programos vedėjui Petru

Kliorienė ir Eglė Laniauskienė.

Stebėtina buvo drausminga mokinių laikysena scenoje be kraipymosi ar nekantrumo žestų. Visi drausmingai stovėjo, kai Rita Kliorienė jautriu žodžiu ir gėlių prisegimu pagerbė buvusius muzikos mokytojus: Algirdą Bielskų, Adolfą Malėnienę, Juliją Kazėną ir Oną Mikulskienę, nors pastaroji į koncertą neatvyko. Tėvų komiteto pirmininkas Kęstutis Civinskas padėkojo visiems prie koncerto prisidėjusiems, pareikšdamas ypatingą padėką ir pagyrimą svarbiausiems koncerto "kaltininkams" – mokiniams.

Toks lituanistinės mokyklos mokinių koncertas gali būti sektinu pavyzdžiu, kaip lietuvišką jaunimą išlaikyti lietuvišku, jo kasdieninę aplinką sulietuvinant, išsąmoninus tą faktą, kad Amerika yra jų gimtasis kraštas, bet jų šaknys yra lietuviškos. Šūkis "Mes ateitis – rytojaus viltis" teplinta visoje lietuviškoje išeivijoje.

Viščinui dar neatsigavus po operacijos, minėjamą suorganizavo ir pravedė Aidas Kupčinskas, LB Bostono apylinkės pirmininkas. Apie Laisvės Varpo įvairiapusę veiklą kalbėjo Alfonsas Petrutis, LB Cape Codo apylinkės pirmininkas, buvęs Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus vedėjas. Jis išryškino ne tik reguliarių Laisvės Varpo programų reikšmę ir poveikį į vietos lietuvių gyvenimą, bet taip pat organizuotas jo programos anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims ir kultūrinius renginius, kurių kasmet suorganizuota bent po du, kviečiant programų atlikėjais žymiausius išeivijos ir Lietuvos dainininkus, aktorius, muzikus. O Aidas Kupčinskas, LB Bostono apylinkės pirmininkas perdavė tos apylinkės sveikinimą ir linkėjimus. Minėjimui skirta programos dalis užbaigta Antano Vanagaičio kūriniumi Laisvės Varpas, kurį atliko Toronto lietuvių mišrus choras Varpas, Stasio Gailevičiaus vadovaujamas.

IŠRINKTA LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTO VALDYBA

Lietuvių tautinių šokių instituto rinkimų komisija praneša Instituto valdybai bei nariams, kad į Instituto valdybą buvo išrinkti:

Dalia Dzikienė
Juozas Karmūza
Rūta Mickūnienė
Juozas Karasiejus
Rasa Poskočimienė

Į revizijos komisiją išrinkti: Audra Lintakienė, Giedrė Milašienė, Stasys Milašius
L. Ringienė

V. PŪTVIO GIMTADIENIO MINĖJIMAS

Minėdami tautai ar žmonijai nusipelnčius asmenis ar istorinius įvykius, mes atsigrežiame į praeitį ir pasisemiame iš jos ryžto toliau žengti į užsibrėžtą tikslą, kuriant savo tautai, savo valstybei šviesesnę rytojų.

Chicagos šauliai, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, surengė didžio patrioto, lietuvių, Vlodo Pūtvio, Šaulių sąjungos steigėjo 123-čio gimtadienio minėjimą š.m. kovo mėn. 6 d., Šaulių namuose. Minėjimas vyko iš-

amžinos ir iš jų semtis tautinės, humanistinės išminties.

Paskaitą skaitė dr. V. Dargis. Jis apžvelgė V. Pūtvio nueitą gyvenimo kelią ir nurodė faktorius, kurie suformavo jo tautinę ideologiją. Nurodė, kad Vlodo senelis, Rapolas Pūtvys buvo 1863 metų sukilimo dalyvis ir Sibiro tremtinys. Pastebėjo, kad V. Pūtvys vedė teisingą socialinę politiką, kuri stipriai pastojų kelią Rusijos komunistams į Lietuvą.

ištikus, išėivija galėtų reikiama padėti Lietuvai.

Akademija baigiama visiems giedant "Lietuva brangi".

Buvo ir vaišės, kurias parengė ir dalyvius maloniai vaišino rinktinės darbuosios šaulės, aktyviai dalyvaujančios ir visoje šauliškoje veikloje – pirmos kuopos veikloje, pirmos prie vėliavų iškilmėse. Būtu nuodėmė šias darbuosles palikti šešėlyje, tai: M. Gudaitienė, M. Giedraitienė, S. Tamulevičiūtė-Ferro, Al. Balčiūnienė, E. Juodienė, M. Šadeikienė. Joms visoms priklauso ir visų šau-

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Chicagoje. Iš kairės: E. Vengianskas, V. Išganaitis, A. Paukštė, J. Gurevičius saliuotuoja, keliant tautinę vėliavą į stiebą.

kilmingai ir giliai susikauptus. Dalyvavo virš šimto asmenų. Nepabūgę sniego griūtės grėsmės, net iš už kelių šimtų mylių atvyko M. Abarius, Šaulių sąjungos pirmininkas iš Detroito, E. Vengianskas, LKVS Ramovė pirmininkas iš Michigano. Tas neabejotinai parodo šių vadovų didelį tautinį pasišventimą, jų pareigos ir atsakomybės jausmą. Už tai pagarba jiems!

Akademijos programos įvadą padarė Vytauto didžiojo rinktinės pirmininkas, A. Paukštė, įvadinę kalbą pasakė Šaulių sąjungos pirmininkas, M. Abarius. Jis trumpai apžvelgė šiandieninę Lietuvą, nurodė Lietuvos šaulių organizacinę sudėtį, pabrėždamas kad veikia 68 šaulių kuopos ir 15 rinktinių, kuriose gali būti apie 800-900 šaulių. Tai jau didelė organizuota jėga. Jis akcentavo, kad šiuomet Lietuvos šaulių sąjunga yra apolitinė, socialinė ir kad daromos pastangos pervesti ją į militarinę poziciją. Rinktinės teisinis patarėjas Al. Budreckas pasveikino minėjimo dalyvius ir kreipėsi į šaulius, kviesdamas juos skaityti Vlodo Pūtvio mintis, nes jos yra

Sveikino organizacijų pirmininkai, pasiūlydami gana daug aktualių, dėmesio vertų minčių, sugestijų. Al. Regis – Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjudžio pirmininkas – kalbėjo apie Mažosios Lietuvos problemas, ypač akcentuodamas jos, kaip lietuviškos Prūsų genties teritorijos, prievartinę, šimtmečiais besitęsiantį, atskyrimą nuo Didžiosios Lietuvos. Jo nuomone, Karaliaučiaus ir jo žemių priklausomybė turės lemtingą įtaką visos Lietuvos atečiai!

E. Vengianskas kvietė šaulius nepasiklysti, laikytis V. Pūtvio ideologijos. Palaikyti glaudžius ryšius su ramovėnais ir Lietuvos šauliais. A. Repšienė – Chicagos ALT'os skyriaus pirmininkė – sakė, kad Lietuvos nepriklausomybei grėsia pavojus iš Rytų kaimyno, kvietė visus vienyti. Z. Juškevičienė – LDK Birutės draugijos pirmininkė pasidžiaugė, kad Lietuvos nepriklausomybės metais Šaulių sąjunga buvo neatskiriamai kariuomenės palydovė ir drauge atliko plataus masto tautos sąmoninimo, tautinio auklėjimo uždavinį. Visus kvietė vienyti, kad, reikalui

lių rinktinės kultūrinių renginių dalyvių užtarnauta padėka.

Tenka sutikti su praktiško gyvenimo veiklos dėsniu, kad kiekviena organizacija yra tiek stipri, kiek jos nariai yra aktyvūs, veiklūs. Tad veikliesiems nariams ir tepriklauso visų dėmesys ir padėka.

Z. Juškevičienė

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Vilinskas St., Windsor,	20.00
Sherkšnis V., Gardner	20.00
Nasvytis JP., Avon	20.00
Campe K., New Town	10.00
Kučiauskas I., Baltimore, ...	10.00
Beržanskis R., Palm Coast, ...	3.00
Lizaitis J., Ft. Lauderdale ..	30.00
Kaspariūnas Pr., Largo	10.00
Trainy M., Cleveland	10.00
Bakūnas S., Cleveland	5.00
Čečkus B., Dearborn Hts. ...	10.00
Čėsna K., Worchester	10.00
Simanaukas P., Manchester .	5.00
Kot R., Amsterdam	3.00
Saladžius J., Rochester	20.00
Avizonis G., Lebanon	5.00
Žemaitis A., Leonia	20.00
Griganičius P., St. Pete. .	20.00
Sakas G., Baltimore	26.00
Racila J., Mentor	10.00
Janulis E., Cleveland	30.00
Macijauskas H., Mayfield ...	20.00
Urbaitis V., Mayfield Hts. ...	20.00
Nagevičius L., Parma	10.00
Nasvytis E., Northbrook, ...	50.00
Vadopalas J., Downers Gr. .	20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

LIETUVOS DIPLOMATIJOS PERLAI

"Lietuvos rytas" paskelbė, kad Raimundo Rajecko Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos atestacinė komisija nepatvirtino ambasadoriaus pareigoms Didžiojoje Britanijoje, nes, komisijos nuomone, Rajeckas netinkamas būti ambasadoriumi. Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas pateko į gana kvailą padėtį, nes neabejotinai jo iniciatyva Lietuvos URM Protokolo departamentas dar prieš atestacinės komisijos išvadą pasiuntė užklausimą Didžiajai Britanijai dėl Rajecko priėmimo ambasadoriumi. Kaip žinoma atsakymas buvo teigiamas, ir Prezidentas kovo

9 d. suteikė Rajeckui nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus rangą bei paskyrė jį Lietuvos atstovu Didžiojoje Britanijoje. Pagal visas taisykles, reikėjo elgtis atvirkščiai: pirma gauti URM atestacinės komisijos patvirtinimą, o tik po to siųsti užklausimą į Londoną. Dabar būtų logiška suieškoti naują kandidatą į ambasadoriaus postą Didžiojoje Britanijoje. Greičiausiai šiuo atveju bus taip: Algirdas Brazauskas ir Povilas Gylys pasikalbės, ir URM atestacinės komisijos sprendimas bus panaikintas. Rajeckas ramiai važiuos į Londoną.

Rimantas Šidlauskas

("LA" 94.03.24 Nr. 57)

PRIIMTA ESTIJOS PATAISA

JT Chartijos komisija baigė darbą. Diskusijose apie Rusijos Federacijos iškeltą rezoliuciją dėl regioninių junginių ir jų vaidmens JT taikos palaikymo operacijose, Estija pasiūlė pataisą, kad taikos palaikymo

operacijos gali būti vykdomos tik su to krašto sutikimu ar Saugumo tarybos nurodymu. Estijos iniciatyva, kurią parėmė Lietuvos Misijos patarėjas A. Gureckas ir kitos delegacijos, buvo priimta.

ŽARIJAS ŽARSTANT...

(Atkelta iš 4 psl.)

belaisvių padėtį... Antrosios okupacijos metu Paleckis neva tai davęs didelę sumą rublių ir siuntęs savus žmones ieškoti, išpirkti ir iš Sibiro grąžinti ištremtus Lietuvos našlaičius... Kubiliūnas vokiečių civilfervaltungui pažadėdavo, bet savo pažadų nevykdėdavo... Brazauskas Lietuvos komunistų partiją atskyrė nuo Maskvos, pasirašė Nepriklausomybės atstatymo aktą...

Nežiūrint šito visko, vis dėl to Nuernberge suformuotas žmoniškumui reikalingas, kolaboravimas su okupantu kai kuriais iš čia išvardintųjų privedė prie tragiško galo: Petainas, Quislingas, po karo Vokietijoje Lietuvos sovietinių agentų pagrobtas Kubiliūnas (neaišku, ar jį nužudė ar jis pats spėjo nuryti nuodų) buvo aiškiai arba teisme įrodyti kaltais ir nuteisti arba šiaip jau kito okupanto pasirinktomis priemonėmis likviduoti. Atsisukus griežtai į lietuvių, Kubiliūno eitos pareigos bei likimas meta šešėlį visiems sovietinės okupacijos "didiesiems". Nevaidindami prokurorų, čia niekam neprašome mirties bausmės, bet rimtai keliame klausimą nusikalstamai kvislingo rolei. Lygindami Kubiliūną su paleckiais – sniečkais dar pastebėsime, kad Kubiliūnas nei vokiečių nacių nei Lietuvių nacionalistų partijai nepri-

klausė, o mūsų sovietiniai kvislingai visi turėjo komunistų partijos bilietus ir buvo lojalūs ar net pareigingi Maskvai. Laikytina, kad, geriausiu atveju, tai buvo idėjinis ir intelektualinis užsiągažavimas arba privilegijuoto, labai gero gyvenimo ieškojimas.

Seka šio svarstymo išvada. Antras Nuernbergas privalo būti taikomas visai komunistinių vadukų okupacinei dinastijai, komunistų partijai bei jos žinioje veikusiems daliniams.

1994-I-19 d. DRAUGAS pranešė, kad sausio 13 d. prie Seimo rūmų atvykusius prez. A. Brazauską, ministrą pirmininką A. Šleževičių ir Seimo pirmininką Č. Juršėną susirinkusieji pasitiko švilpimu ir šūkiais "Gėda! Vagys! Mafija!". Atminimo laužą priešais Seimo rūmų vidinį kiemą prezidentas uždegė miniai nedraugiškai užiant... Žinią perskačius, yra neaišku, kodėl buvo šaukiama "gėda". Gal už tai, kad, 1990 kovo 11 paskelbus nepriklausomybės atstatymą, A. Brazauskas sakė: "Niekas šiandieną nesidžiaugia... visi mano, kad, ką jie padarė, yra natūralu ir nelogiška..." Jis pats balsavo už nepriklausomybės atstatymą tik todėl, kad "...nenorėjau būti apšauktas išdaviku", (NEW YORK TIMES, 1990-III-13).

(1994-III-14)

JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles ir Santa Monikos Apylinkės

kovo 27 d., 1994 m.

Gerb. Vygintui Griniui

Kauno Miesto Tarybos Pirmininkui ir Kauno Miesto Tarybai

Gerb. Arimantui Račkauskui

Kauno Miesto Merui ir Kauno Miesto Valdybai

Kaunas

Lietuva

Gerbiamieji,

Dar prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir Kaune ir išeivijoje kilo iniciatyva atkurti Vytauto Didžiojo universitetą, kuris buvo prieškarinės nepriklausomos Lietuvos pasididžiavimas. Vyresnioji išeivių inteligentų karta tam universitetui turi daug sentimentų, nes daugelis jų tame universitete įgijo diplomus, ir tą sentimentą perdavė jaunesniajai kartai, kuri akademinius laipsnius jau gavo Vakarų kraštų aukštosiose mokyklose. VDU atkūrimu 1989 m., suderinę nuomones su Lietuvos akademikais, entuziastiškai dalyvavo jaunesnieji ir vyresnieji išeivijos intelektualai. Didelį įnašą į VDU atkūrimą ir ugdymą padarė Kalifornijos lietuviai, davę pirmąjį u-to rektorių Dr. Algirdą Avižienį, prorektorę Liuciją Baškauskaitę, prorektorius Emanuelį Jarašūną, doc. Živilę Gimbutaitę, prof. Cezarį Ugianskį ir daugiau profesūros. Nuo pat atkūrimo universitetas turi didelę paklausą ir dėl kiekvienos vietos konkuruoja trys studentai.

Dabartinio VDU rektoriaus Dr. Broniaus Vaškelio rašinys, III. 9 pasirodęs "Draugo" dienraštyje, sukėlė tam tikrą nerimą. Jo teigimu, dviejų pastatų iš universiteto paėmimas grėsia pačiai u-to egzistencijai. Jei taip atsitiktų, išeivijoje sudarytos neišvengiama įspūdi. Pas mus yra nuotaikos vakarietiškos dvasios VDU plėsti ir toliau ugdyti, ypač remiant Teisių fakulteto atkūrimą.

Gerbiamieji, pasirašiusieji yra Jums asmeniškai pažįstami. Jus sutikote, atvykę į "Lietuvių Savaite" Kalifornijoje. Remdamiesi ta pažintimi, raginame Jus ir Kauno Miesto Tarybą ir Valdybą daryti sprendimus kurie nepakenktų VDU.

Su pagarba,

Liuda Avižienė
Liuda Avižienė
JAV Lietuvių Bendruomenės
Los Angeles Apylinkės Pirmininkė

Jonas Kojelis
Jonas Kojelis
JAV Lietuvių Bendruomenės
Santa Monikos Apylinkės Pirmininkas

Violeta Gedgaudienė
Violeta Gedgaudienė
JAV Lietuvių Bendruomenės
Vakarų Apygardos Pirmininkė

Antanas Dambriūnas
Antanas Dambriūnas
JAV Lietuvių Bendruomenės
Ekonominių Reikalų Tarybos Pirmininkas

Donatas Empakeris
Donatas Empakeris
Lietuvių Dienos Los Angeles '93
Komiteto Pirmininkas

Rimas Mulokas
Rimas Mulokas
Kaunas-Los Angeles Draugystės
Komiteto Pirmininkas

Iš visur apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

kraustosi į JAV. Kalifornijos namų pardavėjų organizacija neseniai paskelbė, kad padidėjus naujų namų pardavimui, patirta, jog šešios pavardės, dažniausiai minimos namus perkančių klientų yra: Lee, Nguyen, Garcia, Rodriguez, Martinez ir Wong. Tai pavardės meksikiečių, kinų ir vietnamiečių.

Paskutiniai nušauto kandidato Colosio žodžiai buvo šie: "Aš nemanau kad Meksikos problemas mes išspręsimė kulkomis ar smurtu. Mes jau matėme kitose pasaulio dalyse, kaip šalys sukilinėjo kaip tik dėl smurto. Mes siekiame priešingų tikslų, pasakė kandidatas Tijuanoje, visai netoli JAV sienos. Valdžios sudaryta komisija aiškina, kas ir kodėl ji nušovė.

TRUMPAI

* Slovakijos seimas patvirtino buvusį užsienio reikalų ministrą Josef Moravčík nauju premjeru, vietoj Vladimira Meciar, kuriam seimas išreiškė nepasitikėjimą.

* Šiaurės Korėja ir JAV nutraukė pasitarimus. JAV karo laivynas pajudėjo arčiau Korėjos pusiasalio. Komunistinės Korėjos vadai toliau draudžia IAEA (Tarptautinės Atominės Energijos Agentūros) inspektoriams aplankyti dvi vadinamas "radiocheminės laboratorijas". Įtariama, kad ten gaminamas branduolinėms bomboms reikalingas plutonijus. JAV vėl žada perduoti branduolinių ginklų klausimą Jungtinių Tautų Saugumo tarybai.

* Malaizijos ministrų pirmininkas Mahathir Mohamad parašė britų Financial Times atvirą laišką, kuriame patvirtina, kad Malaizija nepasirašys su britų firmomis jokių sutarčių, nes britų spauda skelbia melagystes apie Malaizijos kyšininkus.

* Haiti ištremtas prezidentas kun. Jean-Bertrand Aristide kaltina JAV vyriausybę, kad ji pastačiusi "plaukiojančią Berlyno sieną", neleisdama Haiti pabėgėliams pasiekti Amerikos

NAUJA KARTA

Vladas Vijeikis

Geriausias sovietinės propagandos poetas Majakovskis parašė eilėraštį apie sovietinį užsienio pasą. Jis labai didžiuojasi šia raudona knygele ir pašaipiai atsiliepia apie vakarų pasaulio valdininkus su pasibaisėjimu imančius į rankas šią

rodą bijodami, kad iš paveikslų nekyšotų sovietiniai plaktukai ir piautuvai. Paveiksluose nepastebėta. Gal labai užslėpta. Bet katalogo viršelyje vėl tas sovietinis Majakovskio išgarsintas pasas.

Kodėl reikėjo priminti tą

1994

brangią knygelę. Kodėl apgraišomis prisiminė šis Majakovskio eilėraščių? Mat šios knygelės atvaizdą plakate ryškiai pamatė į jaunimo Centrą Chicagoje atvykusieji į naujos lietuvių kartos dailininkų parodą. Pasibaisėję ir pasišlykštėję meno mėgėjai žengė į pa-

baisų laikotarpį? Iš kvailumo? Abejotina, nes visi dalyviai aukšto išsilavinimo. Daugumos biografijos perpintos meniniais pasiekimais. Iš per didelio gudrumo? Gali būti, nes lietuviška patarlė sako: Iš didelio rašto išėjo iš krašto. Simbolika? Vargu. Bet vienas

krantų. Šiais metais vėl padidėjo bėglių skaičius. Daug žmonių žūva audringoje jūroje. Bahamų salyne žvejai surado negyvenamoje salėlėje daugiau 100 išbadėjusių Haiti piliečių, kurie tris savaites kentėjo be vandens. Apie 30 žmonių žuvo dar nepasiekę salos. Bahamų vyriausybė irgi nepageidauja nelauktų svečių iš Haiti.

* Šiomet Vokietijoje bus 19 federalinių ir atskirų provincijų rinkimų. Pirmieji Žemutinėje Saksonijoje rinkimai davė pergalę socialdemokratams. Laisvieji demokratai, vokiečių dabartinės vyriausybės koalicijos partneriai nepravedė į provincijos seimą nė vieno kandidato.

* Rusijos – Latvijos derybose dėl rusų kariuomenės išvedimo rusai pažadėjo išvežti karines jėgas iki rugsėjo mėn. Latvija sutiko leisti rusų įgulai pasilikti Skrundos vietovėje, kur yra Rusijos radiolokacinio stė-

bėjimo stotis.

* Britanijos gynybos štabo viršininkas Sir Peter Harding pasitraukė iš pareigų, kai spauda iškėlė jo nelegalius santykius su laivyno ministro buvusią žmoną.

* Singapuras didžiuojasi savo įstatymais, kurie labai sumažino nusikaltimus. Tarptautinę reakciją sukėlė jauno amerikiečio Michael Peter Fay, 18 m, chuliganiški veiksmai. Jis išterlijo purškiamais dažais daug jam nepriklausančių automobilių. Teismas paskyrė jam šešių rykščių bausmę, keturis mėnesius kalėjimo ir piniginę baudą. Prez. Clintonas pasakė, kad bausmė lyg per sunki. JAV ambasados charge d'affaires pasiskundė, kad mušimas paliks randus visam gyvenimui, o dažai nuo automobilių jau buvo nuplauti. Singapuro spauda rašo, kad vandalams, vietiniams ar užsieniečiams, teisėjai dažnai skiria rykščių bausmes. Tos

paveikslas tikrai simboliškas. Pakabintas grynas doleris. Vietoje prezidento "barakūda". Gal tai simbolizuoja pagalbą išeivijai? Mes jiems duodame dolerius, o jie pagarbiai ant sienų kabina. O gal jie labai ilgisi to sovietinio paso, kuris juos į Ameriką atgabeno? O yra žinoma, kad tokius pasus gaudavo tik labai geri sovietiniai piliečiai. Sovietinės valdžios patikėtiniai. O kai kurie net su tam tikrais uždaviniais į Ameriką atsiųsti.

Daugumas lankytojų su pasišlykštėjimu meta katalogą atgal ir vaikšto po parodą ieškodami lietuviškumo. Nes juk paroda naujos lietuvių kartos. Deja.

Tokia paroda gali būti arabų, izraelitų ar bet kurios kitos naujos kartos. Paroda gausi dalyviais net 24, kurie prigužėjo iš Lietuvos. Ir tai nevisi. Tai kas beliko Lietuvoje? Nebėra naujos kartos. O gal tokios ir nereikia, kurie taip brangina sovietinį pasą.

Parodos kataloge Nora Aušrienė sako: "...parodyti, kad egzistuoja naujas reiškinytis lietuvių padangėje – nemaža grupė dailininkų bandančių nusitiesti takus savo gyvenimui ne tik amerikiečių tarpe, bet ir pasibelsti į ankstesniosios lietuvių emigrantų kartos duris". Iki šiol maniau, kad dailininkai beldžiasi į širdis, į sielas, o čia tiesiai į duris, o gal tiesiau: į kišenes. Beldžiasi atsinešdami sovietinį pasą. Kas atidarys duris tiems, kurie ateina su sovietiniu pasu?

rykštės iš tiesų yra bambuko lazdelės, kuriomis mušama per pliką sėdynę. Po trijų kirčių paprastai pasipila kraujas.

* Pasaulio Bankas paskyrė Zimbabvės vyriausybei 65 mil. dol. kovai su AIDS epidemija. Iš tūkstančio 1992 m. mirusių Zimbabvės gyventojų, tarp 40 ir 45 metų amžiaus 7.5 proc. mirė nuo AIDS. Jie dažnai būna dirbantieji įstaigose, biznyje, baigę mokyklas. Sveikatos ministerija teigia, kad iš 10.5 mil. Zimbabvės gyventojų apie 600,000 serga HIV virusu. Patys zimbabviečiai šaiposi, kad AIDS yra "American Invented Disease to Stop Sex". Daug jaunų vyrų Zimbabvėje net ir karštomis dienomis nešioja kepurės, nes ši liga vyrams nudažanti juodus plaukus rausva spalva, tuos plaukus ištiesinanti.

■ Iaiškai Dirvai

KAS TEBELAIKOMA VERTYBE?

Komunizmo sugriuvimas privertė daugumą kraštų ir jų visuomenių persvarstyti savo tautos moralinės ir asmeninės galvosenos problemas. Tautybė nėra vien kalba, tautiniai šokiai ir dainos. Ji yra žmogaus viduje, jo vertybių skalėje, galvosenoje. Tačiau šiais laikais ji yra besitęsiančioje kovoje su televizija, kur vertybių supratimas dažnai yra nugalimas sukčiavimo, žudynių ir apiplėšimų vaizdavimo. O tai silpnos valios žmogui duoda akstiną irgi pamėginti praturtėti per vagystes ir apgavystes, ką matome net ir valdžioje esančių tarpe.

Jaučiama susirūpinimą vertybių – moral values – stoka net Amerikos spaudoje, kur irgi vis dažniau nagrinėjamos šios stokos priežastys. Klausama, kaip aš galėčiau būti daug pakantesnis savo santykiuose su kitu žmogumi, būti rišamas ne vien įstatymo raide, bet ir viduje jaučiama pagarba kitam asmeniui. Ar būtinai turime supanašėti? Ar svarbiausias dalykas yra ekonomija? Kodėl korėjiečiai klesti, o juodieji skursta? Nebegyvenam nei vergavimo, nei viešpačių laikais, taigi atsakymo reikia ieškoti pačiame savyje.

Todėl gal reikėtų nukreipti žvilgsnį į lietuviškas vertybių skales ir jas permąstyti. Ką mes žmoguje daugiausia vertiname, – ar atsiekimus moksle, finansiniuose reikaluose, šeimos

auklėjime, ar teigiamų būdo bruožų stiprumą? Jei ką pavadiname doru žmogumi, tuo daug pasakome. Mes dorovę suprantam ne paklusnumu įstatymams, bet moraline prasme. Yra mokančių įstatymą pakreipti savo naudos linkme, ypač būnant vadovaujančiuose postuose, bet tai jau nebūtų atleistina moraline prasme. Sykį rašiau apie tai, kad nebuvome paklausti, kur norėtume gimti, todėl ne gimtoji vieta yra vertybių skalės laipsnis. Kaip pavyzdį duosiu neseną pergyvenimą. Neseniai mūsų parapijos salėje subuvimo metu pamečiau pasiskolintą savo vyro auksinį laikrodį. Ne niekas jo negrąžino parapijos vadovybei, – o gi buvome savyjų tarpe. Ar tai nieko nesako apie asmens vertybių skalę?

Jaunoji karta jau perima mūsų tautinės veiklos darbus. Tie, kurie nubyrėjo, gal niekad ir nebuvo skatinami stoti į senstančių veikėjų vietas, bet visgi turime pasigėrėtinais didelių skaičių jaunų lietuvių ir lietuvaikių, lankusių mūsų mokyklas, tebekalbančių mūsų kalba. Prisidėdami prie mūsų organizacijų, dalyvaudami stovyklavietėse ir suvažiavimuose, jie ten naturaliai perima mūsų būdo bruožus ir vertybes. O apsilankymas Lietuvoje gal, nejučiomis, dar labiau sustiprintų jų apsisprendimą savų vertybių išlaikyme.

Rūta Kleva Vidžiūnienė

APIE DR. K. GRINIAUS PAŽIŪRAS

Praeitą gruodį "Dirvos" 47-me numeryje Juozas Žygas apie dr. Kazį Grinių rašo: "Būdamas socialdemokratinis pažiūrų, kurios tais laikais buvo populiarios, daug prisidėjo prie "Varpo" ir "Ūkininko" leidimo talkininkaudamas savo raštais, lėšų telkimu ir net einant redaktoriaus pareigas".

Šitaip Juozas Žygas istorinę tiesą apvertė "aukštyn kojom". Buvo juk priešingai. Apie dr. Kazį Grinių varpininką, valstiečių liaudininkų partijos narį, Lietuvos prezidentą, nei bostoniškė nei tarybinė enciklopedijose nėra nė užuominos, kad jis būtų buvęs socialdemokratinis pažiūrų. Apie savo pažiūras dr. Grinius yra ne tik kalbėjęs, bet ir rašęs. Štai knygoje "Atsiminimai ir mintys" (Patria, 1947 m.) pasakojasi: "So-

cialistu, ypač marksininku, aš nepasidariau, nes mano galvoj negalėjo sutilpti – iš vienos pusės socializmo žadamos visiems gyventojams laisvės (kad socializmas kovoja su visokiais prispaudimais), o iš kitos Markso–Engelso "Komunistų manifestas" (išleistas bene 1848 m.) skelbiąs visuomenės sluoksnių kovą, t.y. visų turtuolių su jų padermėmis ir net visų kitaip manančių asmenų naikinimą. Juk tais tarpusavio žudymas gali privesti prie visiško kultūros ir žmonijos žlugimo."

Toliau savo pažiūras dr. Grinius dėsto: "Socializmo utopiškumą man patvirtino bene 1891 m. perskaitytas anglų filosofo Gerberto Spenserio rusų vertimas "Griadauše Rabstvo" (Ateinanti vertija), kur garsusis Anglijos sociologas įrodinė-

PADĖKA GLOBĖJAMS

Varnių žemės ūkio mokyklos (*Lietuva, Telšių rajonas*) vadovai ir moksleiviai sveikina savo globėjus su Šv. Velykomis. Dėkojame visiems žemiau išvardintiems aukotojams už rūpestį ir globą, suteiktą paramą, įsigyjant mokymo priemones, techniką, pagalbą našlaičiams:

1. Balfio centro valdybai, Balfio atstovui ir mokyklos globėjai E. Barškėtienei iš Hinsdale
2. E. Jugutienei – Detroit, MI
3. Melrose Pk. Lietuvių klubui ir pirmininkui A. Sinkevičiui
4. T. Bogušui – Bostonas
5. K. Venckutei – Čikaga
6. S. Žadeikienei – Barrinton IL
7. O. Delkui – "Paramos" direktoriui

8. J.B. Bružui – Oakland, CA
9. S. Kankai – Necedah
10. St. Griežei – Dudley MA
11. Lietuvių Dukterų draugijoms iš St. Peterburgo ir Čikagos
12. O. Rušėnienei – Čikaga
13. D. Macijauskui – Orland Park, IL
14. Vl. Staškui – Redford MI
15. I. Johansonui – Willo-wick OH
16. S. Matulevičiui – Torontas
17. Z. Šakaliui – East Greenwich (Philips Rod)
18. Sister Gabriel – Lemont IL
19. G. Wright – Lyons IL
20. R. Kriviui Largo FL
21. J. Nausėdienei – Čikaga
22. D. Puodžiūnienei – Čikaga

R. Žilaitis

Varnių žemės ūkio mokyklos direktorius

PRIERAŠAS PRIE STRAIPSNIO APIE ANTANĄ KUČINGĮ

Anicetas Bundonis parašė straipsnį pavadinęs "Didis artistas ir didis žmogus" ("Dirva", vasario 24 d., nr. 8), kuriame gražiai pristatė ir aptarė praėjusiais metais Lietuvoje išėjusią Onos Narbutienės parašytą knygą apie solistą – bosą Antaną Kučingį. Aš tą knygą irgi su dideliu susidomėjimu perskaičiau. Nesutikti su autoriaus straipsnyje išreikštu tos knygos aptarimu būtų netikslu.

Toje knygoje randasi daug nuotraukų susijusių su A. Kučingio gyvenimu. A. Bundonis apie nuotraukas neužsiminė. Aš jas, kaip ir pačią knygą, "skačiau" su

pasigerėjimu. Poroje iš jų buvo užtikta netikslumų, kas prašosi patikslinimo. Vienoje nuotraukoje randasi du asmenys. Nuotraukos apačioje parašas: "Du Lietuvos bosai – dvi kartos: A. Kučingis ir V. Daunoras". Turėtų būti priešingai: V. Daunoras ir A. Kučingis. Kitoje nuotraukoje stovi penki vyrai. Parašas po ja: "Paryžiuje 1934 metais: A. Kutkus, B. Dvarionas, E. Gailevičius, A. Kučingis". Tikrumoje, toje nuotraukoje tie vyrai yra: A. Kutkus, B. Dvarionas, J. Žukas, A. Kučingis ir M. Saulius.

Kada buvo daryta ta nuotrauka, Jonas Žukas ir Mykolas Saulius, Paryžiuje studijavo muziką. Pirmasis – vargonus, antrasis – violenčelę.

P. Palys

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1994 m. ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 1994 m. balandžio 23-24 d.d., Clevelande, Ohio. Vykdo – Clevelando LSK Žaibas.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: jaunių B (1978m. gimimo ir jaunesnių), jaunučių C (1980m. gim. ir jaun.), jaunučių D (1982 m. gim. ir jaun.) ir jaunučių E (1984 m. gim. ir jaun.)

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 1994 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose bei turėti grynai mergaičių komandas.

Komandų registracija jau pasibaigė balandžio 2 d. Galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos bus paskelbta vėliau.

Pilnesnes informacijas gauna ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai dėl informacijų prašomi kreiptis:

Vidas Tatarūnas,
18202 Windward Rd.,
Cleveland, OH 44119.
Tel. 216-486-7916.
Fax: 216-486-5881

Parduodu trijų kambarių butą ir garažą Kuršių Neriųje, Juodkrantės miestelyje, 2-me aukšte, 76 kv. m bendro ploto, arti jūros, šalia marių.

Kaina 32.000 dolerių.

A. Norvidas
Kalno 44 Juodkrantė,
Neringos miestas, Lietuva
tel. 370-59 53-264

Lituanistinei mokyklai paremti Lietuvių Fondo atstovė Clevelande p. Dalia Puškorienė, įteikė 2.000 dol. čekį Clevelando Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos įgal. K. Civinskui. VI. Bacevičiaus nuotr.

PAMINĖTA DAINININKO A. ŠABANIAUSKO SUKAKTIS

1993 m. gruodžio 20 d. garsiam Lietuvos populiariųjų dainų atlikėjui Antanui Šabaniauskui būtų suėję 90 metų amžiaus, tačiau šios sukakties jis nesulaukė – 1987 m. iškeliavo amžinybėn. Šį įžymųjį dainininką prisiminė jo draugai ir gerbėjai. Grupė Lietuvos estrados dainininkų susirinko Rokantiškių kapinėse prie ten pastatyto A. Šabaniauskui antkapinio paminklo, o tada iškilmų dalyviai važiojo į Jurbarką, kur viena gatvė naujame rajone kaip tik buvo pavadinta A. Šabaniausko vardu. Čia esančioje Kultūros rūmų salėje įvyko ir sukaktuvinis koncertas, o taip pat paskelbti ir A. Šabaniausko premijos laureatai. Ši premija buvo įsteigta 1990 m. ir pirmąją laimėtoja buvo Janina Miščiukaitė, o vėliau ją gavo Stasys Povilaitis. Jurbarko buvo suteiktos premijos už du metus – 1992 ir 1993. Jomis atžymėtos dvi Nijo-

lės: Tallat-Kelpšaitė ir Ščiukaitė. Dovanos buvo įteiktos koncerto Kaune metu.

Beje, A. Šabaniauskui paminėti koncertai vyko lapkričio – gruodžio mėnesiais ne tik Kauno muzikiniame teatre, bet prieš tai Lietuvos estrados veteranai dainavo Klaipėdoje, Mažeikiuose, Šiauliuose, Panevėžyje, Vilniuje ir Jurbarko. Tuos koncertus organizavo A. Šabaniausko premijos komitetas ir jos pirmininkas – Klaipėdos Dramos teatro direktorius R. Pletkauskas.

Reikia pažymėti, kad A. Šabaniausko premijos laureatas (iki šioliai vienintelis vyras) Stasys Povilaitis A. Šabaniausko ir kitų kūrinius išpildys Amerikoje, į kurią jis atvyks balandžio mėnesį. Jau organizuojamas jo koncertų tvarkaraštis. Norintieji pas save sol. S. Povilaitį išgirsti, turi susisiekti su įgaliotu atstovu JAV Ed. Šulaičiu (tel. 708-652-6825).

(eš.)

POPULIARIAUSIAS ALYTAUS ŽMOGUS KUN. J. GRAŽULIS

Populiariausiu Alytaus miesto žmogumi alytiečiai radijo klausytojai išrinko kun. Juozą Gražulį, kuris yra vietinės šv. Kazimiero parapijos bažnyčios klebonas. Klebonauti šioje bažnyčioje kun. Gražulis pradėjo prieš trejus metus ir nežiūrint, kad pati bažnyčia yra pačiame miesto pakraštyje, į ją tikintieji važiuoja iš viso miesto.

Šv. Kazimiero bažnyčia savo išore ir vidumi yra kukli – po karo bažnyčios bokštus nugriovė ir čia buvo įruoštas mašinų gamyklos klubas. Klebonas žada ją atstatyti ir pagražinti, bet

pradžioje nori turėti parapijos namus (jie jau statomi), kur galėtų rinktis jaunimas, būtų įsteigta kavinė.

Jis bažnyčioje nereikalauja "nustatytų" normų: joje per šv. mišias galima nesiklaupiti, o taip pat komuniją galima priimti į delną. Per šv. mišias galima groti gitarą, o taip pat palinkėti ramybės, paspaudžiant rankas (jis ir pats tai daro). Dėl šių ir kitų dalykų, kai kurie tikintieji buvo pasipiktinę ir agitavo į bažnyčią neiti. Kiti pradėję vadinti protestantų bažnyčia. Pats kun. Gražulis yra išsireiškęs! "Aš myliu žmogų.

Ir viską, ką darau, darau žmogui" ir dar pridėjo citatą iš šv. rašto: "Kaip gali mylėti Dievą, jeigu nemyli žmogaus".

Beje, kun. J. Gražulis yra vienas iš 15 vaikų šeimos (viso tėvai turėjo 7 sūnus ir 8 dukras). Iš šios šeimos be jo dar yra du broliai kunigai.

Dėl ko alytiečiai atidavė balsus už kun. J. Gražulį? Jaunesnieji teigė, jog tai žmogus, į kurį bet kada galima kreiptis kaip į gerą bičiulį. O vyresnio amžiaus tautiečiai teigė, kad tai šventas žmogus.

Ed. Šulaitis

TRANSPAK MAISTO SIUNTINIAI VELYKOMS

\$39 – Šventinis maisto siuntinys: Tirpi kava, malta kava, tirpi arbata, tirpi kakava, vaisių koncentratas, aliejus, mėsos konservai, multivitaminai, aspirinas.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$ 98.– |vairaus maisto rinkinys: 55 svarai = 25 kg

Dešra	1.5 kg	Mėsos konservai	1.2 kg	Šprotai	0.5 kg.	Vaisių koncentr.	1.5 ltr
Margarinas	1.2 kg	Aliejus	3 ltr.	Sūris	0.6 kg	Sausainiai	2 pok
Tirpi kava	200 g	Tirpi arbata	400 g	Malta kava	300 g	Cukrus	4.5 kg
Kakava	400 g	Ryžiai	3 kg	Makaronai	2.5 kg	Silkė	0.5 kg
Majonezas	1 kg	Šokoladas	1 plyt.	Švieži ar džiovinti vaisiai	1 kg	Žirneliai ar agurkai	0.7 kg
Aspirinas	250 tbl.	Vitaminai	250 tbl.				

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$ 75 – |vairaus maisto be mėsos: 44 svarai = 20 kg

Cukrus, ryžiai, makaronai, margarinai, aliejus, vaisių koncentratas, malta kava, tirpi kava, tirpi arbata, tirpi kakava, džiovinti ar švieži vaisiai, sausainiai, konservuoti žirneliai arba agurkai, majonezas, multivitaminai, aspirinas.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

Talpintuvai į Lietuvą – kas savaitę.

Pinigai pervedami doleriais.

Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Siunčiami automobiliai talpintuvuose.

ROTA DEGUTIENĖ 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629 Chicagos tel. 312 436-7772

"CENTRO KUBAS"

Tikrų lietuvių nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus siūlo:

- 1) įsigyti butus (apartamentus);
- 2) pastatyti namą ar butą Vilniuje;
- 3) nupirkti Nacionalinėje Vertybinių popierių biržoje Lietuvos komercinių bankų akcijas, teikiančias iki 70% metinių dividendų.

Sutvarkysime visus juridinius pirkimo-pardavimo dokumentus.

Asmeniškai atsakysime į visus klausimus, atsiųsime grafines ar foto medžiagą.

"Centro kubas" Pylimo gatvė Nr. 12 2001 Vilnius
Lithuania tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41, fax 61-46-24

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE**

passports • visas
prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas

LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407-622-5000
North Palm Beach, FL 33408 407-626-6562 res.
SE Corner of PGA Bridge 407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

**300,000
WINNERS A DAY.**

JOIN IN THE WINNING.

The Ohio Lottery would like to thank the citizens of this great state for another record breaking sales year in 1993. Ohio Lottery's profit contributions to Ohio schools exceeded \$663,000,000, making everyone a winner. Thanks, Ohio!

George V. Voinovich
Governor of Ohio

Virgil E. Brown
Director, Ohio Lottery

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216)787-3200, during regular business hours.

CLEVELANDE ir apylinkėse

PENSININKŲ DĖMESIUI

Velykinis pensininkų Clevelando klubo suėjimas įvyks balandžio mėnesio 7 dieną 1994 m. Lietuvių Namų viršutinėje Salėje.

Bus įdomi programa ir kartu bus diskutuojama planuojama šių metų išvykų eiga.

Laukiame visų!

"NUODĖMINGAS ANGELAS"

Chicago "VAIDILUTĖS" teatras stato Petro Vaičiūno melodramą "Nuodėmingas Angelas" šeštadienį, balandžio 9 d. 7 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Bilietai po \$10.00, \$ 7.00 ir \$5.00 gaunami pas dr. E. Šilgalį (481-0332), R. Bridžių (481-9097) ir J. Kliorienę (531-8802) bei prie įėjimo spektaklio vakarą. Rengėjai – Ateities klubas visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti.

TARYBOS POSĖDIS

Balandžio mėn., dėl Velykų ir Atvelykio sekmadienių, sekantis Parapijos Tarybos posėdis bus trečią sekmadienį, balandžio 17 d., po 10:30 val. Mišių susirinkimų kambaryje. Bus svarstomi Parapijos 100 m. sukakties reikalai. Visi Tarybos nariai yra kviečiami dalyvauti šiame posėdyje.

Ger. J.

PARENGIMAI

1994 M.

• BALANDŽIO 9-10 d.d. Ateitininkų metinė šventė: šeštadienio vakare VAIDILUTĖS teatro spektaklis, sekmadienį po mišių – Akademija Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 10 d. Atvelykio stalas – Šv. Jurgio parapijos salėje 11:30 ryto.

• BALANDŽIO 17 d. 4 v. p.p. Jungtinio choro Toronto "Volungės" ir "Dievo Motinos" Religinis koncertas, D.M. parapijos salėje.

• BALANDŽIO 23 & 24 d. d. Š. Amerikos Lietuvių 1994 m. Jaunučių Krepšinio Pirmenybės Clevelande. Rengia LSK ŽAIBAS

• GEGUŽĖS 15 d. Aldonos Stempuženės koncertas.

• GEGUŽĖS 30 d. Memorial day – apeigos – mišios – pusryčiai rengia Katalikų karo veteranų postas 613 Šv. Jurgio Parapijoje 8:30 ryto.

• BIRŽELIO 5 d. 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos salėje LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJS knygos pristatymas.

• BIRŽELIO 12 d. – Tragiškojo Birželio minėjimas. Rengia Pabaltijiečių komitetas.

• LIEPOS 9 d. 6:00 v.v. Lietuvių Kultūrinių Darželių D-jos Vasaros vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK, DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE, PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje. Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

HOUSE FOR SALE - E. 185 St. Area
19710 Mohawk Ave.-Clev.
Lovely Alum. sided home,
3 bedrooms, 1 1/2 bath.
New windows through out,
Front porch and deck off back.
Newly carpeted and decorated.
\$68,000 A must see!!
Call: 5314545 for information

Patarnavimas Jūsų elegantiškam stiliui...

Normandy Party Center

Leiskite mūsų kulinarijos specialistams sukurti puikų vestuvinį balių ar kitokios paskirties vaišes

585-5850

Skambinkite nemokamai paragauti mūsų maistą!
30310 Palisades Pkwy.
Wickliffe, OH 44092

Pilnas patarnavimas mūsų salėje arba pristatoma į kitas vietas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street * Cleveland, OH 44119
481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

Skautininkės prie savo dirbinių. v.s. I. Jonaitienė ir s. A. Bakūnienė.
VI. Bacevičiaus nuotr.

Clevelando sesės ir broliai laukia Kaziuko mugės atidarymo.

VI. Bacevičiaus nuotr.

SUSITIKIMAS SU VYTAUTU LANDSBERGIU

I Ameriką atvykęs Kovo 11-tosios signataras, dabartinis Lietuvos Seimo opozicijos vadas prof. Vytautas Landsbergis, sustojęs New Yorke, LB NY apygardos valdybos pakviestas, kovo 14 d., Kultūros Židinyje, susitiko su lietuvių visuomene.

Vytautą Landsbergį pristatė Kęstutis Miklas. V. Landsbergis kalbėjo apie 30

minučių. Savo kalboje prisiminė kelius ir kryžkelius siekiant Lietuvai nepriklausomybės. Vėliau atsakė į keletą paklausimų.

Atsisveikinant su Vytautu Landsbergiu jam buvo įteikta fotomenininko Algimanto Kežio, nesenai išėjusi iš spaudos, knyga "Lithuanian Artist in North America".

P. Palys

VIRŠ 150 TRAKTORIŲ LIETUVOS ŪKININKAMS

Generalinis konsulas Haris Lapas nupirkęs pirmąjį traktorių su padargais ir pradėjęs "Traktorius ūkininkui" vajų, susilaukia stiprios paramos ir jau 153 mūsų ūkininkų-naujakurių su dėkingomis širdimis apdirba savo ūkius išėvių dovanotais traktoriais su padargais.

Traktorius T-25A su vežimu, dvivagiu plūgu, kultivatoriumi ir šienapjove kainuoja apie 3500 JAV dolerių plus pristatymas. Pasižymėkite kainas konsulate.

Šis 33 arklio jėgų dyzelinis traktorius yra skalsus, labai tinkamas mažesniems ūkiams ir rekomenduojamas Žemės ūkio ministerijos. Gamykla suteikia vienerių metų garantiją dalims bei pataisymui. Pasinaudokime šiuo vajumi ir pirkime traktorių savo giminėms – ūkininkams. Jei jų neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę tėviškes ir neturi kuo apdirbti žemės. Pirkimo reikalu prašome kreiptis į:

Consulate General of Lithuania
235 Yorkland Blvd., Suite 502
Willowdale, Ontario M2J 4Y8
Canada

Tel.: (416) 494-8313
Fax: (416) 494-4382

PADĖKA

A.†A. MARCELĖ (JONYNAITĖ) MATULIONIENĖ

Mirė 1994 m. kovo mėn. 18 d., Cleveland Heights, Ohio, sulaukusi 92-jų metų. Amerikoje išgyveno 44 metus.

Velionės palaikai buvo pašarvoti Jakubs and Son laidojimo koplyčioje 1994 m. kovo mėn. 20 d.

Palaidota 1994 m. kovo mėn. 21 d. Kalvarijos kapinėse, Cleveland, Ohio, šalia savo vyro Vlado (m. 1988.XII.24), iš šv. Jurgio bažnyčios, kurios parapijai priklausė gyvendama Amerikoje.

Dėkojame draugams, pažįstamiems ir visiems gausiu atsilankymu laidojimo koplyčioje pagerbusiems mūsų mylimą motiną, dalyvavusiems mišiose, ar palydėjusiems į kapines. Ačiū už gėles ir už žodžių ar raštu pareikštą užuojautą bei aukas velionės vardu.

Esame labai dėkingi kun. Juozui Bacevičiui už atlaikytą šv. Mišias, už maldas laidojimo koplyčioje ir prie kapo duobės. Didelis dėkui karsto nešėjams. Nuoširdus ačiū Jakubs and Son laidojimo įstaigai už paslaugų patarnavimą mums sunkiose valandose.

Sūnas,
Vytautas, Kęstutis ir Algirdas

Mylimam Tėvui

A.†A. JUOZUI SNIEČKUI

mirus, jo dukrą, mielą mūsų sesę RAMUTĘ AIDIENĘ ir jos šeimą, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Washington'o Židinietės

IŠ TAVO RANKOS

Toronto lietuvių dainos ansamblio VOLUNGĖ
ir
Dievo Motinos parapijos JUNG TINIO CHORO

RELIGINIS KONCERTAS

Sekmadienį, balandžio 17, 4 val. popiet
Dievo Motinos parapijos salėje

Bilietai po \$8 ir \$5 gaunami sekmadieniais svetainėje, taip pat paskambinus 531-8207 arba 531-6995. Vaikams iki 12 metų įėjimas nemokamas.

Rengia LB Clevelando Apylinkė ir maloniai kviečia visus atsilankyti.

A. A.

ADELEI NEIMANIENEI

mirus, vyrui PRANUI, dukroms ROŽEI, TERESEI ir ŽIVILEI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą ir liūdime kartu.

Šv. Jurgio
parapijos choras

Mylimam tėveliui

A. A. JUOZUI SNIEČKUI

mirus, sūnus VYTAUTĄ ir GINTĄ bei dukrą RAMUTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu dalinamės liūdesiu.

Jonas Balbatas
Eugenia ir Bronius Bernotai
Vitalija ir Raimondas Butkai
Jonas Citulis
Zenonas Dučmanas
Ona ir Vytautas Jokubaičiai
Stasys Fabrinkis
Gediminas Puškorius
Ignas Verbyla